

EVIJÄRVEN KUNTA

Evijärven rantayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen sekä Kirkonseudun osayleiskaavan osittainen muutos

KAAVASELOSTUS

13.6.2016

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Tämä kaavaselostus koskee 13.6.2016 päivättyä kaavakarttaa.

Yleiskaavan nimi	Evijärven rantayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen sekä Kirkonseudun osayleiskaavan osittainen muutos
Kunta	Evijärvi (52)
Yhteystiedot	Evijärven kunta PL 17, 62501 EVIJÄRVI sähköposti: evijarven.kunta@evijarvi.fi Yhteyshenkilöt: kunnaninsinööri Tuomo Saari puh. 06-2412 3248 tai 044-7699 550 sähköposti: tuomo.saari@evijarvi.fi
Kaavan laatija	Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa Yhteyshenkilö: Arto Remes Sibeliuksenkatu 11B1, 13100 Hämeenlinna puhelin: 040 162 9193 sähköposti: arto.remes@ymparistonsuunnittelu.fi
Kaavavaiheet	Kaava on tullut vireille 16.11.2012. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 19.11.–20.12.2012 Kaavaluonnos ja valmisteluvaiheen aineistot nähtävillä xx.x.–xx.x.2016 Kaavaehdotusaineistot nähtävillä xx.x.–xx.x.2016 Evijärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt Evijärven rantayleiskaavan muutoksen, laajennuksen ja osittaisen kumoamisen xx.xx.2016 § . Voimaantulo: xx.xx.2016

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
2. JOHDANTO.....	4
3. YLEISKAAVAN OSALLISTUMISMENETTELY	5
4. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	5
4.1 SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI JA RAJAUS.....	5
4.2 SUUNNITTELUALUEEN YLEISKUVAUS.....	5
4.3 SUUNNITTELUTILANNE	6
4.3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	6
4.3.2 Maakuntakaava.....	6
4.3.3 Yleiskaava.....	8
4.3.4 Asema- ja ranta-asemakaavat.....	8
4.3.5 Muut selvitykset ja suunnitteluaiaineisto.....	9
4.3.6 Rakennuskiellot.....	9
4.3.7 Pohjakartta.....	9
5. MAANOMISTUS.....	10
6. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT.....	10
7. TEKNINEN HUOLTO	10
8. RAKENNETTU YMPÄRISTÖ.....	11
8.1 RAKENNUSKANTA.....	11
8.1.1 Asuinrakentaminen	11
8.1.2 Lomarakentaminen	11
8.2 PALVELUT.....	12
8.3 TIESTÖ	12
8.4 MATKAILU JA VIRKISTYSKÄYTTÖ	12
8.5 ERITYIS- SEKÄ TEOLLISUUSALUEET	13
9. LUONNONYMPÄRISTÖ JA MAISEMA	13
9.1 LUONNONYMPÄRISTÖ	13
9.2 VESISTÖ.....	13
9.3 MAAPERÄ JA PINNANMUODOT	14
9.4 POHJAVESIALUEET	15
9.5 SUOJELUALUEET JA RAUHOITUSKOhteet	15
9.6 NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVAT ALUEET	15
9.7 LUONTOSELVITYKSEN ARVOKKAAT KOhteet	16
10. KULTTUURIYMPÄRISTÖN ARVOT JA ERITYISPIIRTEET	17
10.1 RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN ARVOT	17
10.1.1 Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.....	17
10.1.2 Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisema-alueet ja -kohteet.....	17
10.1.3 Paikallisesti merkittävät rakennetun ympäristön kohteet.....	17
10.2 ARVOKKAAT MAISEMA-ALUEET	17
10.2.1 Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet	17
10.2.2 Paikallisesti merkittävät maisema-arvot.....	19
10.3 MUINAISMUISTOKOhteet	19
11. OSAYLEISKAAVOITUKSEN TAVOITTEET	20
11.1 OHJAUSVAIKUTUS	20
11.2 YLEISTAVOITTEET	20
11.3 VALTAKUNNALLISET- JA MAAKUNNALLISET TAVOITTEET	21
11.4 YLEISKAAVAN SELVITYSAINEISTOJEN ASETTAMAT TAVOITTEET	22
11.5 LIIKENNE	22
11.6 VESIHUOLTO.....	22

11.7 ERI MAANKÄYTTÖMUOTOJEN TAVOITTEET	22
11.7.1 Lomarakentaminen	22
11.7.2 Asuinrakentaminen	23
11.7.3 Matkailualueet	23
11.7.4 Virkistysalueet	23
11.7.5 Erityis- ja suojelualueet	23
11.7.6 Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet	24
12. SUUNNITTELU- JA MITOITUSPERIAATTEET	24
12.1 SUUNNITTELUPERIAATTEET	24
12.1.1 Emätilaperiaate	24
12.1.2 Muunnetun rantaviivan periaate.....	25
12.1.3 Saman maanomistajan kiinteistöt ja rakennusoikeuden siirtäminen	27
12.1.4 Rakennusoikeuden siirto eri maanomistajan tilojen kesken	27
12.1.5 Olemassa olevat rakennusyksiköt	27
12.1.6 Asema- ja ranta-asemakaavojen alueet	27
13. MITOITUSMENETELMÄ JA MITOITUSVYÖHYKKEET	27
13.1 MITOITUKSEN YLEISET LÄHTÖKOHDAT	27
13.2 MITOITUSVYÖHYKKEET	28
14. OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT.....	29
14.1 RANTAOSAYLEISKAAVAN RAKENTAMISALUEET	30
14.2 RANTAOSAYLEISKAAVAN RAKENTAMISESTA VAPAAT ALUEET	30
14.3 LUONNONYMPÄRISTÖN ARVOT JA ERITYISPIIRTEET	31
14.4 KULTTUURIYMPÄRISTÖN ARVOT JA ERITYISPIIRTEET	32
14.5 RANTAOSAYLEISKAAVAN MITOITUS.....	32
15. OIKEUSVAIKUTUKSET JA TOTEUTTAMINEN.....	34
16. KAAVAPROSESSI.....	35
16.1 VIREILLETULO- JA VALMISTELUVAIHE	35

LIITTEET	1. Suunnittelualueen raja
	2. Perustietokartta
	3. Ympäristötietokartta
	4. Mitoitusvyöhykekartta

Erilliset liitteet	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
	Luontoselvitys (Tmi Pohjanmaan luontotieto 2012)
	Maisemaselvitys (Ympäristösuunnittelu Oy 2013)
	Arkeologinen inventointi (Museovirasto 2013)
	Emätilaselvitys / mitoitustaulukko 2016

2. JOHDANTO

Suunnittelutyön tarkoituksena on ollut päivittää 17.10.1991 vahvistetun Evijärven rantayleiskaavan alue nykytilannetta vastaavaksi. Rantayleiskaavan muutoksella on määritetty ensisijaisesti rakentamisen määrä, laatu ja sijoittuminen Evijärven ranta-alueilla. Kaava on myös päivitetty kiinteistörajojen sekä rakennus- ja poikkeamislupien osalta nykytilannetta vastaavaksi. Kaava on laadittu oikeusvaikutteisena siten, että Evijärven kunta voi myöntää sen perusteella rakennusluvat loma- ja asuinrakennuspaikoille sekä matkailupalvelujen alueelle.

Rantayleiskaavan päivittämistyön yhteydessä kumotaan voimassa oleva yleiskaava ranta-alueen ulkopuolisen alueen osalta, missä ei ole MRL:n mukaista ranta-alueen suunnittelu-tarvetta. Kaavamuutoksen yhteydessä on myös päivitetty rantayleiskaavan suunnittelu- ja mitoituserusteet siten, että kaavamuutoksella on voitu osoittaa Evijärven ranta-alueille uusia rakennuspaikkoja.

Rakentamismahdollisuuksien kartoittamisen lisäksi kaavatyössä on selvitetty ja huomioitu mahdollisuuksien mukaan alueen maisemalliset ja rakennetun ympäristön piirteet sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonympäristön arvot. Kaavatyön keskeisimpiä periaatteita ovat olleet maanomistajien tasapuolinen kohtelu sekä virkistyskäyttömahdollisuuksien ja vapaiden rantojen säilyttäminen.

Kaavassa on huomioitu voimassa olevan kaavan sekä toteutuneen rakentamistilanteen mukaiset rakentamisalueet sekä osoitettu suunnittelu- ja mitoituseriaatteen mukaisesti 76 uutta rakennuspaikkaa. toteutuneen rakentamistilanteen sekä voimassa olevan kaavan mukainen rakennusoikeus.

Kaavan suunnittelumittakaava on voimassa olevan rantayleiskaavan mukaisesti 1:10 000. Suunnittelu kohdistuu noin 150 metrin levyiseen ranta-alueeseen maasto-olosuhteiden ja suunnittelutarpeen mukaan.

Kaavoitusta ohjaa kunnan perustama ohjausryhmä. Kunnan yhteyshenkilönä työssä toimii kunnaninsinööri Tuomo Saari. Kaavan laatijana toimii Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa Hämeenlinnasta.

3. YLEISKAAVAN OSALLISTUMISMENETTELY

Evijärven rantayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen sekä Kirkonseudun osayleiskaavan muutos on kuulutettu vireille 16.11.2012. Yleiskaavatyöhön ryhdyttäessä on laadittu kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (oas). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma käsiteltiin kaavoituksen alkuvaiheen viranomaisneuvottelussa 11.6.2012. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävänä 19.11.–20.12.2012.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tuotu esille osallistumisen ja vuorovaikutuksen kannalta keskeiset kaavoituksen työvaiheet. Suunnitelmassa on kerrottu mm. miten kaavan eri vaiheista tiedotetaan ja miten osalliset pääsevät vaikuttamaan kaava-suunnitteluun. Suunnittelun eri vaiheissa pyritään siihen, että kaikilla kaavan osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua mielipiteensä kirjallisesti tai suullisesti.

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen kannalta keskeiset kaavaprosessin vaiheet on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 16.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on selostuksen erillisenä liitteenä.

4. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Suunnittelualueen sijainti ja raja

Suunnittelualue käsittää 17.10.1991 vahvistetun Evijärven rantayleiskaavan alueen nykyisin voimassa olevilta osin sekä osia Evijärven Kirkonseudun osayleiskaavan alueesta. Voimassa olevaan rantayleiskaavaan sisältyy Evijärven vesistön ranta-alueet aivan kirkonkylän lähirantoja lukuun ottamatta sekä myös paikoin laajoja pääosin maa- ja metsätaloudskäytössä olevia tausta-alueita. Kirkonkylän lähiympäristön ranta-alueilla on voimassa Kirkonseudun osayleiskaava. Suunnittelualueen rantaviivan kokonaismäärä on n. 135 km, josta mantereen rantaviivaa on n. 85 km, yli 1 hehtaarin saarien rantaviivaa n. 28 km ja alle 1 hehtaarin saarien rantaviivaa n. 22 km. Alueelle on laadittu ranta-asemakaavat sekä Korkeakankaalle että Järvikankaalle. Suunnittelualueelle on laadittu myös kaksi asemakaavaa, joista toinen on laadittu Kettusaaren eteläosaan (kunnan asemakaava) ja toinen Ruurikkalan alueelle (yksityinen maanomistaja). Sekä ranta-asemakaavojen että asemakaavojen alueita käsitellään yleiskaavassa ainoastaan informatiivisesti. Ranta-asema- ja asemakaavoitettuihin alueisiin sisältyy rantaviivaa n. 8 km.

MRL 72 §:n määrittelemän ranta-alueen suunnittelutarpeen suunnittelusyvyys on lähtökohdaisesti noin 150 metriä, joka tarkentuu työn edetessä maasto-olosuhteista ja suunnittelutarpeesta riippuen ja voi olla edellä mainittua leveämpikin.

Suunnittelualueen raja on esitetty liitekartalla 1.

4.2 Suunnittelualueen yleiskuvaus

Evijärven kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Evijärven kunta on perustettu vuonna 1867. Kunnan pinta-ala on 390,71 km², josta 36,63 km² on vesistöjä. Evijärven naapurikunnat ovat Kauhava, Kruunupyö, Lappajärvi, Veteli ja Pedersören kunta. (www.evijarvi.fi)

Kunnan suurin järvi on Ähtävänjoen vesistöön kuuluva Evijärvi, jonka etelärannalla sijaitsee kunnan keskustaajama. Muutostyön kohteena oleva rantayleiskaava käsittää koko Evijärven alueen aivan kirkonkylän taajaman läheisyydessä sijaitsevia rantoja lukuun ottamatta.

Kunnan väkiluku on pienentynyt 1960-luvulle asti vakiintuneesta n. 4000 asukkaasta nykyiseen 2577 asukkaaseen (31.12.2015) (Lähde väestörekisterikeskus). Taajamissa asuvien osuus kunnan väkiluvusta on 35,7 % (1.1.2012). (www.tilastokeskus.fi) Suunnittelualueen asutus keskittyy Evijärven taajaman läheisyyteen, Inan kylään sekä moniin pienempiin muutaman talon asutuskeskittyymiin. Vakituinen asutus on levittäytynyt melko tasaisesti järveä kiertävien teiden varsille, ja vapaa-ajan asunnot pääasiassa järven sekä saarien rantaviivaan.

4.3 Suunnittelutilanne

4.3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää (MRL 4 §). Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat valtioneuvoston hyväksymiä alueiden käyttöä ja aluerakennetta koskevia tavoitteita. Valtioneuvoston hyväksymät nykyiset tarkistettut tavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009.

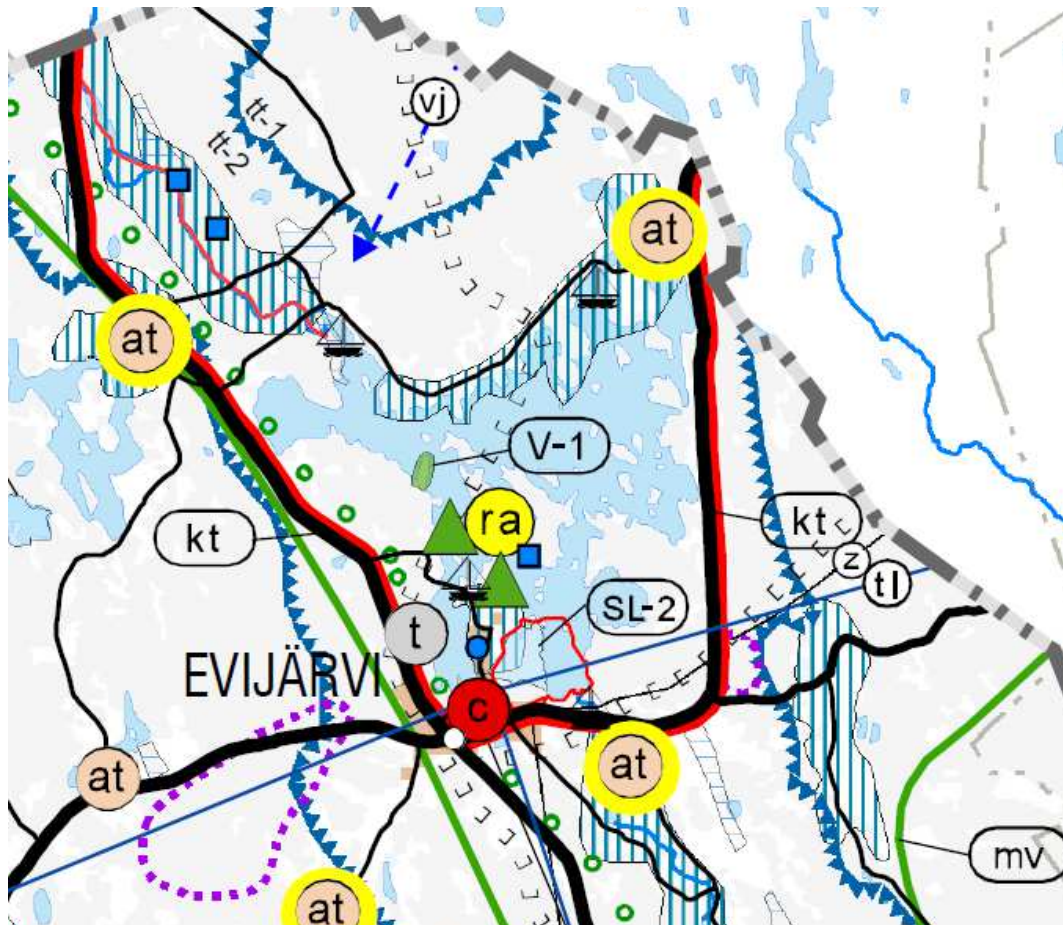
Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on

- Varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.
- Auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys.
- Arvioida ympäristövaikutusten lisäksi taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset.
- Toimia kaavoituksen ennakko-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä edistää ennakko-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä.
- Edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.
- Luoda alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä valtakunnallisten hankkeiden toteuttamiselle.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

4.3.2 Maakuntakaava

Suunnittelualue kuuluu Ympäristöministeriön 23.5.2005 vahvistaman Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan alueeseen.

Kuva 1. Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta. (Etelä-Pohjanmaan liitto).

Maakuntakaavassa on suunnittelualueella tai suunnittelualueen vaikutusalueella seuraavia aluevarauksia ja merkintöjä:

Virkistys/matkailukohde

V-1

Virkistysalue

Alue on tarkoitettu virkistys- ja matkailutoiminnan solmupisteeksi, jonne voidaan sijoittaa tarkoitusta tukevia rakennuksia ja rakenteita. Alueen tarkka rajausta määrättyy kuntakaavoituksen yhteydessä.

Venesatama

Merkittävä muinaisjäännös

Kylä, jossa vapaa-ajan asutusta

Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee mitoituksen perustua erityisesti luonnon ja maiseman antamiin lähtökohtiin. Vapaa-ajan rakentamisen tulee olla kyläkuvaan eheyttävää.

Loma-asuntoalue

Alueelle saa sijoittaa myös matkailupalveluja ja julkisia sekä yksityisiä palveluja. Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee mitoituksen perustua erityisesti luonnon ja maiseman antamiin lähtökohtiin.

Pohjavesialue

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava niin, että pohjaveden laatu ei huononnu eikä alueen antoisuus pienene.

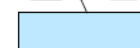

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Kulttuuriympäristön ja maiseman arvot on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä museoviranomaiselta ja ympäristökeskukselta lausunto.

Natura 2000 - verkostoon kuuluva alue

Luonnonsuojelualue

Ennen alueen suojelupäätöstä sillä ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja.

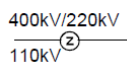
SL-2

Soidensuojelun perusohjelma

Taajamatoimintojen alue

Alueen suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä, täydennysrakentamista ja taajamakuvaan eheyttämistä.

Voimajohto 110kV

Ohjeellinen moottorikelkkailun runkoreitti

Ohjeellinen ulkoilureitti

Ohjeellinen tietoliikenneverkko/-yhteys

Etelä-Pohjanmaan liiton hallitus päätti 18.4.2011 saattaa vireille Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisen, joka aloitettiin 1. vaihemaakuntakaavan (Tuulivoima) valmistelulla. 1. vaihemaakuntakaava on Ympäristöministeriön vahvistettavana. Suunnittelualueelle ei kohdistu aluevarauksia tai merkintöjä 1. vaihemaakuntakaavassa.

4.3.3 Yleiskaava

Suunnittelualan rajausta sekä voimassa olevien yleiskaava-alueiden rajausta on esitetty liitteessä 2 olevalla Perustietokartalla.

Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi voimassa olevaa ranta-asemakaavaa. Korkeamaan 23.2.2011 voimaan tulleen ranta-asemakaavan alue sijaitsee Evijärven lounaisosassa.

Järven luoteisosassa sijaitsee 8.8.1995 vahvistettu Järvikankaan ranta-asemakaavan alue. Ranta-asemakaavojen alueita käsitellään yleiskaavassa ainoastaan informatiivisesti.

Asema- ja ranta-asemakaavojen aluerajaukset on esitetty liitteenä 2 olevalla Perustietokartalla.

4.3.5 Muut selvitykset ja suunnitteluaineisto

Yleiskaavan päivitystä varten laaditut selvitykset

- Perusselvitykset; Nykyisen maankäytön analyysi / lomarakennuskannan selvitys, maaperän, topografian, vesistön ominaisuuksien (myös pohjavesi) sekä ympäristöhäiriöiden selvittäminen osana kaavaprosessia (Ympäristösuunnittelu Oy)
- Maisemaselvitys (6.11.2013 Ympäristösuunnittelu Oy), hyv. kh 9.12.2013 § 250
- Evijärven rantakaava-alueen arkeologinen inventointi 1.–12.6.2013 (Museovirasto)
- Kantatila- / emättilaselvityksen päivitys (Ympäristösuunnittelu Oy)
- Luontoselvitys sisältäen luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoituksen sekä linnusto- ja liitoravaselvityksen (6.11.2012 Tmi Pohjanmaan luontotieto / Terhi Ala-Risku)
- Lepakkoselvitys potentiaalisille elinympäristöille (Tmi Pohjanmaan luontotieto / Terhi Ala-Risku, 08/2016)

Muut käytettävissä olevat selvitykset / suunnitteluaineisto

- Voimassa olevan rantayleiskaavan selvitykset; kantatilaselvitys, luontoselvitys, linnuston laskentatiedot ym.
- Etelä-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavojen selvitysaineistot
- Maaseudun kulttuurimaisema ja maisemanähtävyydet 2013; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013
- Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013
- Evijärven kunnan rakennusjärjestys (1.1.2001)
- Evijärven kunnan ympäristönsuojelumääräykset (11.4.2012)
- Evijärven vesihuollon kehittämissuunnitelma 2004 (SCC Viatek Oy Vesihydro)
- Evijärven kunnan rakennus- ja rakennuslupatiedot
- Ympäristöhallinnon aineistot
- Museoviraston muinaisjäännösrekisteri
- Evijärvi, Ruurikkalan asemakaavan arkeologinen inventointi 2014 (Keski-Pohjanmaan arkeologiapalvelu)
- Vesistön seurantatietoja

Suunnittelussa hyödynnetään maastotietokanta-aineistoa sekä kunnan rakennusvalvonnan rakennustieto- ja rakennusluparekisteriä sekä kiinteistöjen omistajarekisteriä.

4.3.6 Rakennuskiellot

Alueen rakentamista ohjaa Evijärven rantayleiskaava sekä Kirkonseudun osayleiskaava sekä alueella voimassa olevat ranta-asema- ja asemakaavat. Suunnittelualuetta ei ole asetettu rakennuskieltoon kaavamuutoksen vuoksi.

4.3.7 Pohjakartta

Osayleiskaavan pohjakarttana käytetään maanmittauslaitoksen numeerista maastokarttaa ja kiinteistöjen raja-aineistona maanmittauslaitoksen numeerista kiinteistörekisterikarttaa (2012).

Osayleiskaavakartta laaditaan kartastokoordinaattijärjestelmässä (KKJ 1996, kaista 2) mitatkaavassa 1:10 000.

Pohjakartta-aineistossa esiintyy mahdollisesti puutteita ja virheitä liittyen esim. rakennusten sijaintiin. Kaavan pohjakartan virheillä (esim. pohjakartalla väärän tilan alueelle merki-

tyllä rakennuksella) ei ole vaikutusta tilojen rakennusoikeuksiin. Kunkin tilan olemassa oleva rakennuskanta selvitetään rakennuslupaprosessissa. Myöskin kiinteistöjen rajat muuttuvat koko ajan.

Suunnittelussa hyödynnetään maastotietokanta-aineistoa sekä kunnan rakennusvalvonnan rakennustieto- ja rakennusluparekisteriä sekä kiinteistöjen omistajarekisteriä.

5. MAANOMISTUS

Suunnittelualueen rannat ovat suurelta osin yksityisessä omistuksessa. Evijärven kunta ja Evijärven seurakunta omistavat myös jonkin verran maata suunnittelualueella. Ranta-alueilla on lisäksi jonkin verran yhteisiä maa-alueita sekä erilaisten yhdistysten, yritysten yms. omistamia kiinteistöjä.

6. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

Evijärven kunnan asukasluku oli 2577 asukasta 31.12.2015. Asukkaista 16 % on alle 14-vuotiaita, 59 % on 15-64-vuotiaita ja 25 % on yli 64-vuotiaita (31.12.2013). Evijärven asutokuntien lukumäärä 31.12.2013 oli 1129, josta rivi- ja pientaloissa asuvien asutokuntien osuus oli 95,4 %. Kunnassa sijaitsevien vapaa-ajanasuntojen lukumäärä on n. 700. (www.stat.fi)

Vuosi	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Väkiluku	2 651	2 622	2 510	2 429	2 358	2 297	2 248

(Lähde: www.epliiitto.fi/images/Vaestoennustepaketti_2015.xls)

Evijärvellä sijaitsevat 250 yritystä harjoittavat muun muassa puunjalostus-, muovi-, metalli- ja elintarviketeollisuutta. Myös turkistarhaus on kasvanut elinkeinona. Lisäksi paikkakunnalla on mattokutomoita ja muuta pienyritystoimintaa. (www.evijarvi.fi) Kunnan palvelualan työpaikkojen osuus on 50,1 %, jalostuksen työpaikkojen 21,2 % ja alkutuotannon työpaikkojen osuus 27,0 % (31.12.2012) (www.stat.fi).

7. TEKNINEN HUOLTO

Vesihuolto

Evijärven kunnan vesi- ja viemärilaitos hoitaa vedenhankinnan ja jakelun sekä jätevesien johtamisen ja puhdistuksen kunnan alueella. Vesilaitos toimii koko kunnan alueella, ja pääosa vakituisesti asutuista kiinteistöistä on liittynyt vesilaitokseen tai ainakin niillä olisi tähän mahdollisuus. Vesilaitoksen toiminta-alueena on alue, joka ulottuu jo rakennetusta runkolinjasta 300 m:n etäisyydelle.

Viemärilaitos ylläpitää ja hoitaa kunnallista viemäriverkostoa. Viemäriverkosto on rakennettu pääasiassa keskustan kaava-alueelle sekä Sillankorvan leirintäalueelle ja Ruurikkalan kartanolle. Suunnittelualueella ei sijaitse kunnallista viemäriverkostoa. Vesihuollon toiminta-alueiden laajentamisesta päättää tarvittaessa kunnanvaltuusto.

(Vesihuollon kehittämissuunnitelma 2004, *Vesi- ja viemärilaitoksen sääntöjen muuttaminen*, kv 18.2.2014 § 4.)

Rantayleiskaavan muutos laaditaan viemäriverkostojen ulkopuoliselle haja-asutusalueelle, jossa jätevedenkäsittelyä ohjaavat ympäristönsuojelulain 27 a-d §:t ja valtioneuvoston asetus (209/2011) haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyä koskien. Rantayleiskaavalla osoitettavien rakennuspaikkojen vesihuolto tulee lähtökohtaisesti pystyä järjestämään rakennuspaikkakohtaisesti noudattaen kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä kunnan määräyksiä.

Jätevesien käsittelystä on annettu myös kunnallisia ohjeita Evijärven rakennusjärjestyksen (1.1.2001) kappaleissa 5.2 ja 6. Jätevesien käsittelyä koskevia määräyksiä on täsmennetty Evijärven ympäristönsuojelumääräyksissä (11.4.2012). 2. luvun 5 § käsittelee haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyä. (<http://www.ekoso.fi/docs/jatehuoltomaaraykset2015.pdf>)

8.2 Palvelut

Evijärven julkiset ja kaupalliset peruspalvelut keskittyvät kunnan keskustaajamaan, Kniivilänlahden ympärille. Keskustaajamassa sijaitsevat mm. kunnantalo, terveyskeskus, kirjasto ja kirkolliset palvelut. Evijärven kunnassa toimii kolme alakoulua (Kirkonkylän koulu, Lahdenkylän koulu, Särkikylän koulu) ja yksi yläkoulu (Keskikoulu) sekä Evijärven lukio.

Liikuntapalveluihin ja harrastusmahdollisuuksiin Evijärvellä on panostettu monipuolisesti. Pururatoja ja hiihtolatuja on mm. Nissinkankaalla, Lahdenkylässä ja Särkikylässä sekä erityisesti mökkiasukkaita palveleva Kettusaari -latu Evijärven saaristossa. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia tarjoavat myös erilaiset urheilukentät niin yleisurheiluun, pesäpalloon, jalkapalloon, luisteluun kuin beach volleyhinkin. Liksi kunnassa on muutama erillinen sisäliikuntasali koulu- ja nuorisoseurojen salien lisäksi.

Moottoriurheiluun on tarjolla moottorikelkkareitti Evijärvi ST1–Veteli. Retkeilyä varten on tarjolla laavuja ja kotia, mm. Lipsunnin laavu, Kuikkasaaren laavu, Evijärven kankaan laavu, Moottorikelkkaradan laavu, Kirkonkylän pururadan laavu, Korkeamaan kota, Jokikylän kylätalon kota sekä Rusiskaansalmen kota.

Koulukeskuksen 200-paikkainen auditorio ja nuorisoseurojen tilavat salit sopivat hyvin erilaisten kokousten ja koulutustilaisuuksien pitopaikaksi. (www.evijarvi.fi.)

Suunnittelualueella sijaitseva Järviseudun katsastus harjoittaa katsastus- ja korjaamotoimintaa Evijärven Lahdenkylässä.

8.3 Tiestö

Evijärven ranta-alueet ovat hyvin saavutettavissa olemassa olevaa tiestöä pitkin. Järven länsipuolitse kulkee kantatie 68 (Pietarsaarentie) Lappajärveltä Pietarsaareen sekä etelä- ja itäpuolitse kantatie 63 (Kaustisentie) kohti Kauhavaa ja Kaustisia. Näihin teihin yhtyy Evijärven vesistön pohjoispuolitse kulkeva paikallistie 17907 (Joensuuntie/Rannantie) Puotisten ja Inan kylissä sekä paikallistie 17898.(Kirkkotie) kaava-alueen eteläpuolella.

Tiestö on esitetty liitteenä 2 olevalla Perustietokartalla

8.4 Matkailu ja virkistyskäyttö

Evijärvi on vilkas matkailupitäjä. Tarjolla on monipuolisesti majoitus- ja ravitsemuspalveluita, harrastusmahdollisuuksia, museoita, tanssipaikkoja ja tapahtumia.

Evijärvellä voi vierailla tähtitieteen harrastelijoiden yhdistyksen tähtitornissa tai käydä ihailmassa Evijärven kirkkoa vuodelta 1759.

Runsas kalakanta ja harvinaiset linnut tekevät Evijärvestä kiintoisan luonnonystävän retkeilykohteen. Ranta-alueet luonto- ja maisema-arvoineen tarjoavat erinomaisia mahdollisuuksia jokamiehenoikeudella tapahtuvaan liikkumiseen esimerkiksi marjastuksen ja sienestyksen merkeissä.

Linnustollisesti paikoin sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti arvokkaan Evijärven rannoilta lintuharrastaja voi löytää esimerkiksi mustatiiran, kuikan, kaakkurin, joutsenen tai kala-sääsken. Lintuja pääsee katselemaan Jokisuunlahden lintutornista. Samalla alueella sijaitsee myös Valmosannevan suojelukohteenä oleva keidassuo.

Yleisesti tunnettuja uimarantoja ja rantautumispaikkoja Evijärven rannoilla ovat Lahden ranta sekä Inan ranta. Myös Jokisillan uimaranta sijaitsee suunnittelualueen läheisyydessä. Merkittyjä veneilyreittejä ja rantautumispaikkoja on Kettusaarella, Ruumissaarella, Kuikkasaarella ja Inassa. Evijärven rannalla sijaitsee myös Sillankorvan leirintäalue, jossa on myös uimaranta.. (www.evijarvi.fi.)

Matkailu- ja virkistyskohteet on esitetty liitteenä 2 olevalla Perustietokartalla

8.5 Erityis- sekä teollisuusalueet

Suunnittelualueen luoteisosassa sijaitsevan Tuuliniemen pohjavesialueen eteläpäähän, Lapsaaren niemekkeelle sijoittuu yksi vedenottamo. Lisäksi voimassa olevaan rantayleiskaavaan on merkitty vedenottamo Hautasaareen.

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu muutamia turkistarhoja, jotka sijaitsevat pääosin Evijärven pohjoispuolella.

Suunnittelualueella sijaitseva Järviseudun katsastus harjoittaa katsastus- ja korjaamotointia Evijärven Lahdenkylässä.

9. LUONNONYMPÄRISTÖ JA MAISEMA

9.1 Luonnonympäristö

Kaavahanketta varten 6.11.2012 laaditussa luontoselvityksessä (Tmi Pohjanmaan luontotieto) kuvataan alueen luonnonympäristöä mm. seuraavasti:

Evijärven rakentamattomat ranta-alueet ovat pääosin peltorantoja, tuoreen tai lehtomaisen kankaiden talousmetsiä tai karuja rämeitä. Luonnontilaan palautuvia vanhoja metsiä on säilynyt pienillä alueilla Kettusaaressa ja Lipsunniemessä. Kasvilajistoltaan edustavia lehtometsiä on Kettusaaressa, Iso Ränskärillä ja Ahon Rumpunniemessä. Evijärven rantavyöhyke on tyypillisesti sarakkoista nevaa tai luhtaa, jonka kasvillisuus on lahdissa usein selvästi rehevöitynyt tai kokonaan ruovikoitunut. Evijärvessä kasvaa useita Pohjanmaalla harvinaisia kasvilajeja. Monimuotoisin vesikasvillisuus on Natura-alueeseen rajautuvassa Jokisuunlahdessa. Uhanalaisista kasvilajeista rantayleiskaava-alueella on havaittu suomenlumme, kapealehtiosmankäämi, jokileinikki, koiruoho ja kissankäpälä.

Evijärvi on linnustoltaan mielenkiintoinen ja monen lajin osalta maakunnallisesti tai jopa valtakunnallisesti merkittävä vesistö. Matala ja rehevä järvi tarjoaa monelle lajille maakunnan parhaat pesimäolosuhteet. Mustatiiran osalta Evijärven pesimäkanta on selvästi Suomen suurin. Lajin pesimäalueet Evijärven kunnan alueella ovat vaihdelleet vuosittain ja vanhatkin pesimäalueet on hyvä ottaa kaavoituksessa huomioon. Maakunnallisesti runsaslukuisia ovat ainakin kaakkuri ja kaulushaikara. Merikotkan sisämaapesinnät ovat Etelä-Pohjanmaalla harvinaisia, mutta Evijärven selkäsaaressa laji on pesinyt menestyksellään. Laulujuoutsenen ja kurjen pesimäkanta on vahva. Kaikki edellä mainitut lajit kuuluvat uhanalaisiin lajeihin, Suomen erityisvastaalajeihin tai lintudirektiivin I-liitteen lajeihin.

9.2 Vesistö

Evijärvi sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella ja siellä Luodon-Öjanjärveen laskevien vesistöjen vesienhoidon toimenpideohjelman-alueella (Evijärven kunnan jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätös Dnro LSSAVI/56/04.08/2010). Evijärvi on osa Ähtävänjoen vesistöä ja se sijaitsee joen keskijuoksulla, n. 15 km vesistön keskusjärvi Lappajärven alapuolella. Lappajärvestä vesi virtaa Välijoen (Kuva 3) kautta Evijärveen, josta se laskee Moskuanvirran kautta Ähtävänjokeen. (Maisemaselvitys 2013.)

Evijärven pinta-ala on noin 28 km² ja rantaviivan pituus lukuisine saarineen on noin 135 km. Evijärven keskisyvyys on noin 1,7 m suurimman syvyyden ollessa noin 3,5 m. (Kuva 4.) Paikallistiedon mukaan Evijärven syvin kohta on 5,5 m ja se sijaitsee Lipsunninsalmen ja Puotisenlahdensuun välisellä järvenselällä. Järven yleisimmät kalalajit ovat ahven, hauki, lahna, särki, siika, kuha ja suutari. (www.evijarvi.fi.)

Kuva 3. Evijärveen laskeva Välijoki.

Kuva 4. Matalaa Evijärveä lukuisine saarineen.

Evijärvi on rehevöitymässä oleva matala läpivirtausjärvi (Kuva 5), jonka ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi. Isoselän syvänteen näytteenotto paikalta on vedenlaadun tutkimustietoa vuodelta 1979 ja 2003 vuodesta lähtien vuosittain. Evijärven vedenpinnan korkeutta säännöstellään kahdella padolla, jotka sijaitsevat suunnittelualueen luoteisosan Isosaaren pohjois- ja itäosissa. Kaarenhaaran säännöstelypadon yhteydessä on kalatie/venetie (Kuva 6). Sekä järveen laskeva Välijoki että järvestä laskeva Ähtävänjoki ovat voimakkaasti muutettuja vesistöjä useiden kalojen vaellusesteiden sekä luonnontilaa suuresti muuttaneiden pengerrysten ja ruoppausten vuoksi. (Jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätös, Ympäristö- ja paikkatietopalvelu OIVA.)

Kuva 5. Kasvillisuuden peittämää Evijärveä.

Kuva 6. Kaarenhaaran säännöstelypato Ähtävänjoella.

9.3 Maaperä ja pinnanmuodot

Kaavahanketta varten 6.11.2012 laaditussa luontoselvityksessä (Tmi Pohjanmaan luontotieto) kuvataan alueen maaperää mm. seuraavasti:

Evijärven Lipsunniemi on kalliomaata ja Lipsunniemessä on myös lyhyitä kalliorantoja. Muut Evijärven rannat ovat moreeni- tai turvemaita. Sijainnin, pinnanmuotojen ja kasvillisuuden perusteella Lammassaari ja Kettusaari näyttäisivät kuuluvan Kaarenhaaraasta Ähtävälle kulkevaan lajittuneeseen harjujaksoon. Harjumuodostumille tyypillistä kasvillisuutta on myös Iso Ränskäriellä ja Ahon Rumpunniemessä. Muualla rantayleiskaava-alueella rakentamattomat rannat ovat karunpuoleisia metsiä ja soita. Järven lähivaluma-alueesta 19 % on peltoa, mutta järvimaisemaa hallitsevat metsäiset niemet ja saaret. Laajempi peltoaukea on Inankylän Kedonselällä.

9.4 Pohjavesialueet

Suunnittelualueella sijaitsee Tuuliniemen pohjavesialue (1005202), joka luokitellaan vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (I-luokka) (Kuva 7). (*Ympäristö- ja paikkatietopalvelu OIVA*). Pohjavesialueen eteläpäähän, Lapsaaren niemekkeelle sijoittuu yksi vedenottamo.

Kuva 7. Suunnittelualueella sijaitseva Tuuliniemen pohjavesialue (sinisellä rasterilla). (*Ympäristö- ja paikkatietopalvelu OIVA, 2015*)

Pohjavesialueet on esitetty liitteenä 3 olevalla Ympäristötietokartalla.

9.5 Suojelualueet ja rauhoituskohteet

Suunnittelualueelle sijoittuvat osittain seuraavat luonnonsuojelualueet:

- Väljoen edustan lahdelma (Jokisuunlahti) (Kuva 8)
- Jokelan vesialue (YSA230701), yksityiset suojelualueet
 - Evijärvi (YSA230645), yksityiset suojelualueet
 - Jokisuunlahti 1 (YSA205851) yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 2 (YSA203983), yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 3 (YSA204078), yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 5 (YSA204588), yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 6 (YSA205132), yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 8 (YSA205440), yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 9 (YSA205447), yksityiset suojelualueet
 - Valmosanneva 10 (YSA205502), yksityiset suojelualueet

Suojellut joet:

- Ähtävänjoen alaosa Evijärven alapuolelle asti (MUU100031) (Kuva 9)

Suunnittelualueelle ei sijoitu Metsähallituksen päätökseen perustuvia suojelualueita, suojeluohjelmien alueita tai rauhoitettuja kohteita.

Perustetut luonnonsuojelualueet on esitetty liitteenä 3 olevalla Ympäristötietokartalla.

9.6 Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet

Suunnittelualueelle sijoittuvat osittain seuraavat Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet:

Jokisuunlahti ja Valmosanneva (FI1000016), toteuttamistapa; luonnonsuojelulaki (vesialueet vesilaki), peruste; linnusto, mm. mustatiira. (Kuva 8)

Ähtävänjoki (FI0800110), vain Isosaaren eteläpuoleinen joenhaara, toteuttamistapa; Vesilaki, peruste; Jokihelmisimpukka. (Kuva 9)

Natura-alueet on esitetty liitteenä olevalla Ympäristötietokartalla.

Kuva 8. Jokisuunlahden Natura-alue keltaisella ja suojelualueet vinoviivoitettuna.

Kuva 9. Ähtävänjoen suojelualueen raja-alue purpuralilla ja Natura-alue vaaleampana.

Natura-alueet on esitetty liitteenä 3 olevalla Ympäristötietokartalla.

9.7 Luontoselvityksen arvokkaat kohteet

Evijärven rantaleiskaavan luontoselvityksessä on selvitetty maastotyönä keväällä ja kesällä 2012 rantaleiskaava-alueen luonnonpiirteet, luontotyytit, kasvillisuus, pesimälinnusto sekä liito-oravan ja muiden tiedossa olevien uhanalaisten lajien esiintyminen. Kaavotuksessa huomiotavat luontokohteet on esitetty luontoselvityksen liitteenä olevissa 3:ssa ensimmäisessä kartassa.

Selvityksessä esitetyistä linnustollisesti arvokkaista kohteista tärkeimmät ovat:

- Jokisuunlahden itäranta,
- merikotkan pesimäsaari Selkäsaari ja sen ympäristö,
- Puotilahti sekä
- Elviikinlahti.

Linnustolle arvokkaista kohteista seuraavat ovat myös luonnontilaisen puustonsa tai muun lajistonsa takia huomioitavia:

- Lakaniemenneva-Viivistinneva-Rääshaanneva on laaja, luonnontilainen ja rauhallinen keidassuoalue. Rääshaannevan edustalla on uhanalaisten vesikasvien havaintopaikkoja ja merkittävä viitasammakon kutupaikka.
- Halkonevan ranta on Evijärvellä erikoisen rehevää, vetistä koivuvaltaista rämettä.
- Iso-Ränskälin saarella on kasvilajistoltaan edustavaa lehtometsää.
- Kettusaaren Kampinniemen vanhassa kuusilehtisekametsässä on arvokkaan vanhan metsän piirteitä ja silmälläpidettävien jäkälälajien esiintymiä.

Muita rantametsiä ja -soita, jotka on syytä rauhoittaa rakentamiselta, ovat:

- Rumpunniemen ja Kettusaaren lehtometsät,
- Lipsunniemen virkistysalue vanhoine rantamäntyineen,
- Hesveanselän pohjoisrannan laaja sararämealue sekä
- kolme liito-oravan asuttamaa metsikköä, jotka sijaitsevat Puotilahdessa, Kaarenhaarassa ja Inankylässä. Kaarenhaaran Isosaaren liito-oravametsikkö on myös virkistysaluetta.

Luontoselvityksen arvokkaat kohteet on esitetty liitteenä 3 olevalla Ympäristötietokartalla.

10. KULTTUURIYMPÄRISTÖN ARVOT JA ERITYISPIIRTEET

10.1 Rakennetun kulttuuriympäristön arvot

10.1.1 Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen.

Evijärvelle sijoittuu yksi RKY-kohde, Lassilan taloryhmä, joka sijaitsee vajaan kilometrin päässä suunnittelualueesta sen eteläpuolella.

10.1.2 Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisema-alueet ja -kohteet

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan liiteaineistossa on mainittu sijoittuvan suunnittelualueelle seuraavat maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisema-alueet:

- Inankylän kulttuurimaisema ja esihistorialliset alueet
- Evijärven pohjoispuolen kulttuurimaisema-alueet (Timosen ja Kerttuankylä, Vanha Pietarsaaren tie)
- Ala-Kniivilän kulttuurimaisema-alue

Mäen eli Haapalan asuinrakennus Inanlahden pohjoisrannalla on mainittu maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäväksi rakennetun ympäristön kohteeksi. Kohde sijoittuu suunnittelualueelle vain osittain

10.1.3 Paikallisesti merkittävät rakennetun ympäristön kohteet

Evijärven rantayleiskaavan muutostyön yhteydessä suunnittelualueelle laaditussa maisemaselvityksessä ja sen liitekartoilla on tuotu esille yksittäisiä paikallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita. Rakennukset sijoittuvat pääosin Inan kylältä Ahon Rumpunlahteen ja Puotilahden länsipuolelle. Maisemaselvityksen liitekartoilla on rajattu seuraavat maisemasta erottuvat tilakeskukset:

- vanha Isokylän alue
- Kevarin tila ja Inan vanha koulu
- Nuorisoseurantalo
- Koivukangas ja Haapala pohjoisosassa
- Saarimaa/Peltola ja Rannantien varren rakennukset Inansaareissa
- Hautaketo Kaivosselän länsirannalla
- Joutsen, Mäkiäho, Aho ja Peltoniemi Ahon kylällä
- Joensuu Evijärven Luusuassa
- Puotinen ja Puotila Puotilahden länsirannalla

Maisemasta erottuvat kohteet on esitetty liitteenä 3 olevalla Ympäristötietokartalla.

10.2 Arvokkaat maisema-alueet

10.2.1 Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet

Suunnittelualueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä tai maisema-alueita.

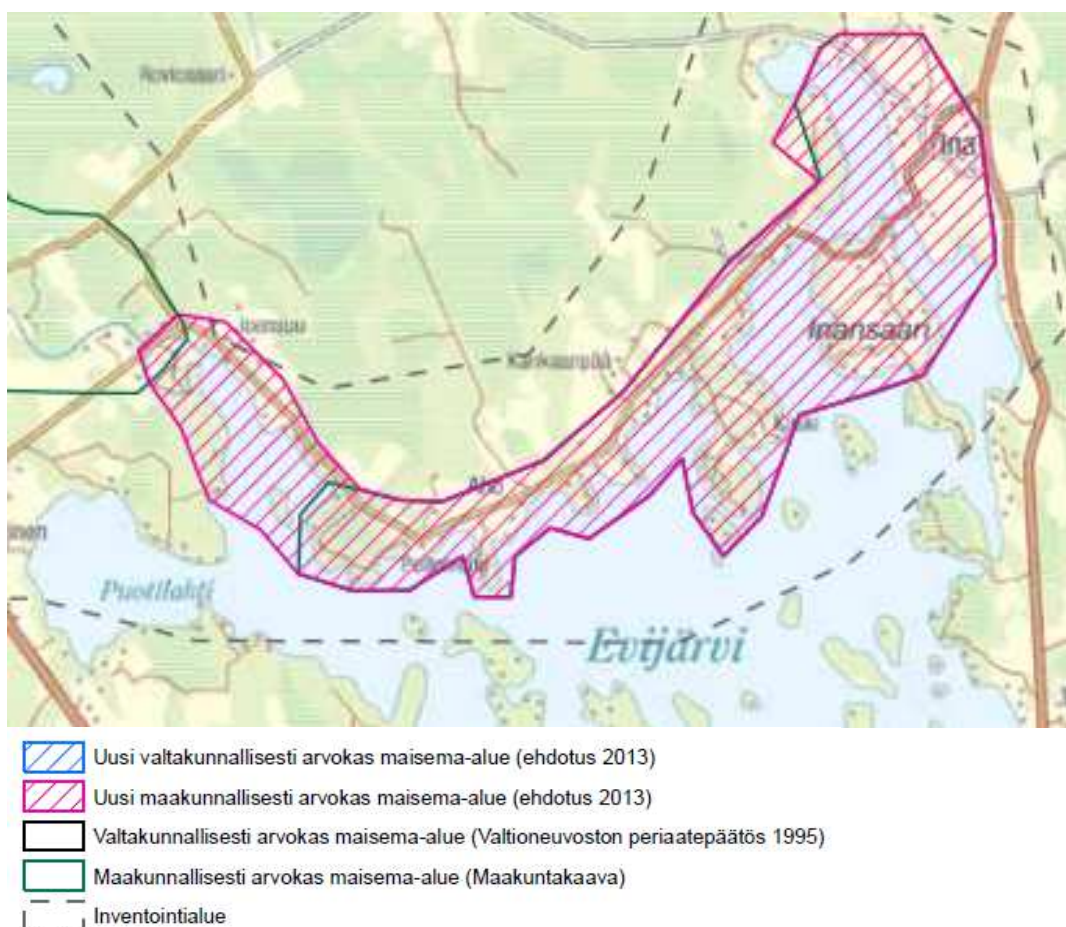
Ympäristöministeriössä käynnistettiin vuonna 2010 valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi, sillä edellinen inventointi tehtiin 1990-luvun alussa. Inventointi aloitettiin Etelä-Pohjanmaan alueella vuonna 2012, ja inventoinnin yhteydessä inventoitiin myös maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Evijärveä koskeva julkaisu Maaseudun kulttuurimaisema ja maisemanähtävyydet, Ehdotukset Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013 (Pohjanmaan liitto, Ete-

lä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto). Evijärven pohjoisosan maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajausta on hieman laajennettu ja kuvattu julkaisussa seuraavasti:

Evijärven - Kerttuanjärven maisema-alue kuuluu Lappajärven kankareseutuun, joka on yhtenäistä drumliinialuetta. Evijärven järvimaisemaa hallitsevat metsäiset niemet ja saaret. Mannerjäätikön muodostamat drumliinit kohoavat paikoin korkeina kukkuloina rantaviivasta. Evijärven saaria ja luotoja yhteensä 132 kpl. Kokonaan rakentamattomia saaria on vähän. Kerttuankylän ympäristö kuuluu kaakkois-luode-suuntaiseen drumliinivyöhykkeeseen, joten maasto on hyvin kumpuilevaa. Järven rantaviiva on eheä, mutta drumliinit muodostavat useita niemiä. Järvi on matala ja osittain rehevöitynyt. Ähtävänjoen vesistöalueeseen kuuluva Evijärvi on Väljoen ja Ähtävänjoen säännöstelty läpivirtausjärvi. Evijärvi on rakenteeltaan hyvin matala ja sokkeloinen kaislatyyppin järvi, jossa on runsaasti saaria. Pirstaleisen rantaviivan ja saarien vuoksi aallokkoisuus ei pääse tehokkaasti huuhtomaan eristyneitä, rehevöityneitä rantoja. Evijärven rakentamattomat rannat ovat peltorantoja, tuoreen tai lehtomaisen kankaan talousmetsiä tai karuja rämeitä.

Evijärvenissä kasvaa useita Pohjanmaalla harvinaisia vesikasvilajeja. Monimuotoisin vesikasvillisuus on Natura-alueeseen rajautuvassa Jokisuunlahdessa. Arvokkaita luontokohteita ovat Kaarenhaaran Isosaaren ja Inankylän liito-oravametsiköt sekä Rumpuniemen lehtometsikkö. Matala ja rehevä Evijärvi on linnustoltaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä vesistö.

Evijärven-Kerttuanjärven maisemalle ominaista ovat kulttuurihistorialliset piirteet; runsaslukuiset muinaisjäännökset, vanhat rakennukset ja rakenteet. Alueelle tyypillinen, drumliineille sijoittunut nauhamainen ryhmäasutus on edelleen havaittavissa. Alueelle leimaa antavia erityispiirteitä ovat erinomaisesti säilyneet kiviaidat ja muut vanhat rakenteet. Tavanomaisen maatalouden ohella turkistarhaus ja perunanviljely ovat maisemassa näkyviä elinkeinoja.

Kuva 10. Evijärven - Kerttuanjärven maisema-alueen rajausta.

(Maaseudun kulttuurimaisema ja maisemanähtävyydet 2013; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013)

10.2.2 Paikallisesti merkittävät maisema-arvot

Rantayleiskaavoitusta varten tehty maisemaselvitys tuo esille valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä tarkemmin paikallisesti arvokkaat kulttuurihistorialliset kohteet, jotka sijaitsevat pääosin maakunnallisesti arvokkaaksi arvoitetulla alueella. Maisemaselvityksessä ja sen liitekartoilla on osoitettu seuraavat merkittävät avoimet peltomaisemat ja tärkeät vesistönäkymät:

- Rannantien ja Sydänmaantien risteyksestä rantaan päin mentäessä avautuu hieno vesistönäkymä Evijärvelle ja Inan kylällä on avointa peltomaisemaa.
- Inansaareen johtavilta teiltä aukeaa Inankylän rantamaisemat ja pitkiä näkymiä Evijärvelle. Saaren hienoimmista vesistönäkymistä pääsee nauttimaan Inansaarentien ja Mustalahdentien risteyksestä ja Rannantien levähdyspaikalta.
- Inansaaren vanhat peltoalueet ovat edelleen viljelyskäytössä. Avoimia peltoja sijoittuu saaren koillisosan rannoille.
- Hautaketo -tilan kohdalla Rannantie ja Evijärven välinen rantakaistale kapenee ja avautuu laaja näkymä Kaivosselälle ja Inansaaren metsäiselle länsirannalle.
- Joutsen, Aho ja Peltoniemi -tilojen mäkialueita ympäröivät rantaan laskevat pellot. Tilojen rakennukset sijoittuvat etelärinteen yläosaan, mistä aukeaa laajat maisemat peltoaukeiden yli järvelle.
- Joensuun tilan molemmin puolin aukeaa Rannantieltä pitkiä vesistönäkymiä rantapellojen yli.
- Puotisen, Kärpän ja Halmeen tilojen ympärille on muodostunut suuri yhtenäinen peltoaukea, jota halkoo Joensuuntie. Puustoisten rantojen vuoksi vesistönäkymiä ei pääse syntymään.

Maisemaselvitys on kaavaselostuksen erillisenä liitteenä.

10.3 Muinaismuistokohteet

Evijärven rantayleiskaava-alueella tehtiin arkeologinen inventointi 1.–12.6.2013 (Museovirasto, Vesa Laulumaa). Inventointialue käsitti saaret mukaan lukien yhteensä noin 135 km rantaviivaa joka inventoitiin keskimäärin 150 metrin leveydeltä. Inventoinnissa tarkastettiin ennestään tunnetut 21 kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat lähinnä pelloilla olevia kivikautisia asuinpaikkoja, ja viisi mahdollista muinaisjäännöstä. Lisäksi inventoinnissa löytyi yksi kivikautinen asuinpaikka, yksi torpanpaikka, yksi kaskirauniokohde ja seitsemän tervahautaa, joihin muutamiin liittyi myös tervanpolttajien asumuksen perustukset. Inventoinnissa luetellaan seuraavat suunnittelualueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset:

Ennestään tunnetut muinaisjäännökset:

1.Torpanniemi	52010001	Asuinpaikat	Kivikautinen
2.Peltokangas	52010028	Asuinpaikat	Kivikautinen
3.Suomela	52010029	Asuinpaikat	Kivikautinen
4.Nissi	52010033	Asuinpaikat	Kivikautinen
5.Ahonniemi	52010035	Asuinpaikat	Kivikautinen
6.Järviranta	52010036	Asuinpaikat	Kivikautinen
7.Kaski	52010037	Asuinpaikat	Kivikautinen
8.Hautaketo	52010038	Asuinpaikat	Kivikautinen
9.Tuomela	52010039	Asuinpaikat	Kivikautinen
10.Inansaari	52010040	Asuinpaikat	Kivikautinen
11.Niemi	52010041	Asuinpaikat	Kivikautinen
12.Lahtiniitty	52010042	Asuinpaikat	Kivikautinen
13.Pakkala	52010043	Asuinpaikat	Kivikautinen
14.Paavonniemi	52010044	Asuinpaikat	Kivikautinen
15.Norrena	52010045	Asuinpaikat	Kivikautinen
16.Alanko	52010046	Asuinpaikat	Kivikautinen
17.Joensuu 1	52010048	Asuinpaikat	Kivikautinen
18.Joensuu 2	52010049	Asuinpaikat	Kivikautinen
19.Joensuu 3	52010050	Asuinpaikat	Kivikautinen

Inventoinnissa rekisteröidyt kohteet:

21.Hautaketo 2	1000022491	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
22.Hautasaari	1000022492	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
23.Kaivoslahti	1000022493	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
24.Kettusaari 2	1000022494	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
25.Kettusaari 3	1000022495	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
26.Kivilahdenkangas	1000022496	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
27.Kotalahdenkangas	1000022497	Asuinpaikat..	Kivikautinen
28.Pihlajasaari	1000022499	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen
29.Torpanniemi 2	1000022501	Asuinpaikat/Torpanpaikat...	Historiallinen
30.Tuuliniemi	1000022508	Työ- ja valm.paikat/Tervahaudat	Historiallinen

Mahdolliset muinaisjäännökset

Särkijärvi Nissi	52500004	Työ- ja valmistuspaikat/tuulimyllyt	Historiallinen
Ina Pakkala	52500012	Asuinpaikat/Kylänpaikat...	Historiallinen
Ina Latoniemi	52500014	Kivirakenteet/röykkiöt...	Historiallinen
Evijärvi Ruumissaari	52500030	Hautapaikat/hautasaaret...	Historiallinen
Evijärvi Kettusaari	52500039	Kultti- ja tarinapaikat...	Historiallinen

Arkeologinen inventointi on selostuksen erillisenä liitteenä.

11. OSAYLEISKAAVOITUKSEN TAVOITTEET

11.1 Ohjausvaikutus

Rantaosayleiskaavan muutos laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että kunta voi myöntää yleiskaavan perusteella rakennusluvat ainakin tavanomaiselle loma- ja asuinrakentamiselle. Rantayleiskaavaa voidaan käyttää rakennuslupien perusteena myös tavanomaisesta rantarakentamisesta poikkeavilla alueilla esim. pienimuotoisilla matkailupalvelujen alueilla, kun rantayleiskaava laaditaan ohjausvaikutukseltaan riittävän yksityiskohtaisena kaavana. Muun mahdollisen ranta-alueella tapahtuvan rakentamisen osalta osayleiskaava ohjaa poikkeamislupamenettelyä ja yksityiskohtaisempaa kaavoitusta.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan:

- Yleiskaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa ranta-asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.
- Rakennusjärjestyksen määräykset ovat oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella toissijaisia eli kaava määräyksineen syrjäyttää sen kanssa ristiriidassa olevat rakennusjärjestyksen määräykset.
- Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.
- Yleiskaava ei ole ranta-asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin edellä esitetyn asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.
- Yleiskaavan muutos korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyn yleiskaavan

11.2 Yleistavoitteet

Suunnittelutyön tarkoituksena on Evijärven rantayleiskaavan päivittäminen. Rantayleiskaavalla määritetään ensisijaisesti rakentamisen määrä ja laatu sekä sijoittuminen vesistön ranta-alueilla.

Tausta-alueiden osalta yleiskaavan muutoksella tutkitaan mahdollisuus kumota voimassa oleva yleiskaava ranta-alueen ulkopuolisen alueen osalta, missä ei ole MRL:n mukaista ranta-alueen suunnittelutarvetta. Tausta-alueiden kylämaisilla alueilla yleiskaavalla voidaan myös tukea ja ohjata rakentamisen suunnittelutarvelupamenettelyä.

Kaava päivitetään kokonaisuutena teknisluonteisesti vastaamaan mm. kiinteistörajojen sekä rakentamis- ja poikkeamislupatilanteen osalta nykytilannetta. Päivityksen yhteydessä voidaan myös tarkastella voimassa olevassa kaavassa mahdollisesti havaittuja virheellisyksiä sekä muuttaa toimimattomia / toteutumattomia kaavaratkaisuja (esim. matkailupalvelujen varausten RM muuttaminen tavanomaisiksi loma-asuntoalueiksi).

Kaavamuutoksen yhteydessä tutkitaan voimassa olevan rantayleiskaavan mukainen rantarakentamisen mitoitus (rakennusyksikköä/muunnettu ranta-km) sekä mahdollisuudet mitoituksen nostamiseen. Kaavan mitoitusta tarkastellaan Evijärven voimassa olevan rantaosayleiskaavan ja lähialueille (Lappajärvi, Välijoki) laadittujen uudempien rantaosayleiskaavojen mitoitusperiaatteiden lähtökohdista. Tavoitteena on nostaa ainakin Inansaaren mitoitus mannerrantojen mukaiseksi, koska saareen on maantieyhteys kahdesta suunnasta ja Inansaaren ranta-alueet voidaan ominaisuuksiltaan rinnastaa mannerrantoihin. Samalla tarkastellaan myös muiden saarien mitoitustaso ja mitoitustapa kaavakokonaisuu- den kannalta toimivaksi.

Kaavaprosessin aikana on kaavamuutoksen tavoitteeksi asetettu emätilan (kantatilan) rajaamisajankohdan muuttaminen vanhan voimassa olevan kaavan vuodesta 1959 (tai 1955) vuoteen 1969, koska se on yleisesti käytetty Etelä-Pohjanmaan kaavoissa. Rajaa- misajankohtaa 1969 on käytetty myös Lappajärven rantaosayleiskaavassa, joka rajautuu Välijoella Evijärven rantayleiskaavaan.

Kaavamuutoksella turvataan lähtökohtaisesti voimassa olevan rantaosayleiskaavan mukaiset vielä toteutumattomat rantarakennuspaikat, vaikka ne olisivat uuden kaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteiden vastaisia johtuen esim. vanhaan kaavaan myönnettyistä poikkeamisista tai vanhan kaavan virheistä. Vanhan kaavan mukaisia vielä toteutumattomia rakennuspaikkoja voidaan kuitenkin mahdollisuuksien mukaan siirtää maanomistajan muille ranta-alueille kaavan selvitysaineistoissa esille tulleiden erityisarvojen turvaamiseksi

Tavoitteena on nostaa voimassa olevan rantayleiskaavan rakentamisalueiden tonttikoh- tainen kerrosala nykyvaatimusten mukaiselle tasolle. Samalla tutkitaan mahdollisuus ranta- saunoja varten kaavoitettujen loma-asuntoalueiden muuttamiseksi tavanomaisiksi loma- asuntoalueiksi. Tavoitteena on osoittaa vanhan kaavan rantasaunojen lomarakentamis- alueet (RS) loma-asuntoalueiksi, joilla on kuitenkin tavanomaisia lomarakennuspaikkoja pienempi rakennusoikeus.

Yleiskaavalla pyritään sovittamaan yhteen ranta-alueisiin kohdistuvat erilaiset maankäyttö- tarpeet. Yleiskaavalla mm. selvitetään rakentamismahdollisuudet sekä huomioidaan luon- nonympäristön ja rakennetun ympäristön arvot laaja-alaisesti maanomistajien tasapuolisen kohtelu lähtökohdista. Yleiskaavassa huomioidaan myös mm. maaseutuelinkeinojen ja matkailupalvelujen tarpeet sekä riittävien virkistyskäyttömahdollisuuksien ja vapaiden ran- tojen säilyminen alueella.

Rantayleiskaavan muutoksessa noudatetaan soveltuvin osin voimassa olevan yleiskaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteita sekä kuvaus-, merkintä- ja määräystekniikkaa. Yleiskaa- van muutos laaditaan voimassa olevan rantayleiskaavan mittakaavassa 1:10 000.

11.3 Valtakunnalliset- ja maakunnalliset tavoitteet

Rantayleiskaavoituksessa tulee huomioida valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä maakuntakaavan ohjausvaikutus.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslaissa määritel- tyä alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää maakuntakaavan, yleiskaavan ja asemakaa- van ohella. Alueidenkäyttötavoitteet täsmentävät maakäyttö- ja rakennuslain yleistavoittei- ta ja kaavojen sisältövaatimuksia valtakunnallisesta näkökulmasta. Valtioneuvoston hy- väksymät nykyiset tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009.

Maakuntakaava on MRL:n mukaan ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yleiskaavaa.

11.4 Yleiskaavan selvitysaineistojen asettamat tavoitteet

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9§).

Luonnonympäristö ja maisema

Rantaosayleiskaavan muutosta varten on laadittu luontoselvitys vuonna 2012 ja maisemaselvitys 2013.

Luonto- ja maisemaselvityksissä esille tulleet arvokkaat rannanosat turvataan ensisijaisesti uuden rakentamisen sijoittamisella ja kaavamääräyksiin. Arvokkaiksi inventoidut ranta-alueet pyritään säilyttämään uuden rakentamisen ulkopuolella, mikäli se on maanomistajien tasapuolisen kohtelun ja yleiskaavan kohtuullisuuden mukaan mahdollista. Suppea-alaisten luontokohteiden arvot voidaan yleensä turvata siirtämällä rakennusoikeutta arvokkailta ranta-alueilta maanomistajan muille rannoille. Arvokkaiden alueiden mahdollinen uusi rakentaminen tulee sijoittaa alueen erityisarvot huomioiden tapauskohtaista harkintaa noudattaen.

Osayleiskaavalla voidaan tarvittaessa myös tarkastella mahdollisia rantarakennusoikeuden menetyksen korvauskysymyksiä luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitetuilla ranta-alueilla esim. Natura 2000- verkostoon kuuluvilla alueilla.

Arkeologia

Rantaosayleiskaavan muutosta varten on laadittu arkeologinen inventointi vuonna 2013.

Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain nojalla suojeltua. Rantayleiskaavalla pyritään edistämään suunnittelualueella sijaitsevien kiinteiden muinaisjäännösten säilymistä. Näille alueille ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja tai muuta kiinteää muinaisjäännöstä vaarantavaa maankäyttöä.

Muuta

Muut selvitysaineistot huomioidaan rantayleiskaavoituksessa tapauskohtaista harkintaa noudattaen riittävällä tavalla.

11.5 Liikenne

Rantayleiskaavoituksen tavoitteena on osoittaa uudet rakentamisalueet tukeutuen jo olemassa olevaan tieverkkoon.

Rantayleiskaavalla ei tutkita yksityiskohtaisesti eikä osoiteta kiinteistö- tai rakennuspaikkakohtaisia tieyhteyksiä. Kulkuoikeudet rakennuspaikoille tulevat ratkaistavaksi kiinteistönmuodostamislain perusteella.

11.6 Vesihuolto

Rantayleiskaavalla osoitettavien rakennuspaikkojen vesihuolto tulee pystyä lähtökohtaisesti järjestämään rakennuspaikkakohtaisesti noudattaen kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä kunnan määräyksiä. Rantayleiskaavalla ei tutkita eikä osoiteta rakennuspaikkakohtaisia vesihuoltojärjestelyjä.

11.7 Eri maankäyttömuotojen tavoitteet

11.7.1 Lomarakentaminen

- Tavanomainen loma-asuminen suunnitellaan pääsääntöisesti omarantaisina rakennuspaikkoina.

- Maanomistajien toivomuksesta loma-asutusta voidaan ohjata takamaastoon yhteisranta-sina rakennuspaikkoina. Rakennusoikeus voidaan myös siirtää takamaastoon, jos siirtäminen on välttämätöntä esim. alueen luonto- ja maisema-arvojen turvaamiseksi.

- Loma-asutus pyritään keskittämään yhtenäisiin ryhmiin rakentamisen piiriin jo kuuluville rannanosille, jolloin rakentamisesta vapaata yhtenäistä rantaviivaa jää riittävästi.

11.7.2 Asuinrakentaminen

- Rakennusoikeutta laskettaessa asuinrakennuspaikka (mukaan lukien maatilatalouskeskus) ja lomarakennuspaikka ovat mitoituksellisesti samanarvoisia sijainniltaan vastaavilla paikoilla (1 rakennusyksikkö).

- Yleiskaavalla voidaan osoittaa uusia ympärivuotisen asumisen rakennuspaikkoja noudattaen seuraavia periaatteita :

*asuinrakentamista ohjataan ensisijaisesti olemassa olevan asuinrakentamisen yhteyteen vakituisen asumisen kannalta edullisille ranta-alueille

*rakennuspaikan olosuhteisiin ja sopivuuteen (esim. jätevesien käsittelymahdollisuus) tulee kiinnittää erityistä huomiota.

*pysyvää asutusta ei ohjata saariin eikä kulkuyhteyksien kannalta epäedullisiin rannansiin

*asuinrakennuspaikkojen osoittaminen tulee harkita tapauskohtaisesti.

- Yleiskaavalla voidaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella ohjata lomarakennuspaikan käyttötarkoituksen muutosta asuinrakennuspaikaksi, jos edellä esitetyt uuden ympärivuotisen asumisen edellytykset täyttyvät.

- Toimivien maatilojen talouskeskusten alueiden kehitystarpeet pyritään huomioimaan yleiskaavoituksen keinoin.

11.7.3 Matkailualueet

Rantayleiskaavan muutoksen tavoitteena on tukea alueen matkailuelinkeinotoimintaa ja maatilojen sivuelinkeinona harjoitettavaa matkailupalvelujen tarjoamista. Yleiskaavassa voidaan osoittaa tavanomaista rantarakentamista poikkeavia matkailupalvelujen alueita.

Tavanomaisesta rantarakentamisesta merkittävästi poikkeavien matkailupalveluhankkeiden toteuttamiseen osayleiskaavan suunnittelutarkkuus ja ohjausvaikutus ei kuitenkaan yleensä ole riittävä. Tällaisten alueiden toteuttamiseen tarvitaan yksityiskohtaisempi ranta-asemakaava.

11.7.4 Virkistysalueet

Suunnittelussa tulee huomioida alueeseen mahdollisesti kohdistuvat valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset virkistyskäyttötarpeet. Rantayleiskaavojen yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitettujen kohteiden osoittamisen yhteydessä tulee huomioida myös virkistyskohteiden toteuttamisvastuisiin ja -velvollisuuksiin liittyvät kysymykset.

Evijärven ranta- ja vesialueiden virkistyskäyttö perustuu pääasiassa jokamiehenoikeuteen. Rantasuunnittelun tavoitteena on säilyttää riittävästi yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rantoja jokamiehenoikeudella tapahtuvan liikkumisen turvaamiseksi.

11.7.5 Erityis- ja suojelualueet

Suojelualueet

Perustetut luonnonsuojelualueet ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvat luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitetut alueet voidaan osoittaa rantayleiskaavassa luonnonsuojelualueiksi. Osayleiskaavalla voidaan tarvittaessa myös tarkastella mahdollisia rantarakennusoikeuden menetyksen korvauskysymyksiä luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitetuilla ranta-alueilla esim. Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla.

11.7.6 Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet

Rantarakennusoikeus siirretään rantaosayleiskaavalla ranta-alueiden maa- ja metsätalousvaltaisilta alueilta maanomistajakohtaisesti kaavan rakentamisalueille.

Yhtenäisillä maa- ja metsätaloustaloudessa säilyvillä ranta-alueilla on tärkeä merkitys jokamiehenoikeudella tapahtuvaan liikkumiseen vesistöjen ranta-alueilla sekä rantautumispaikkoina vesilläliikkujille.

Nykyiset maa- ja metsätalousalueet osoitetaan rantaosayleiskaavan muutoksessa pääosin maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi eikä kaavan tavoitteena ole ohjata näiden alueiden maankäyttöä tätä yksityiskohtaisemmin.

12. SUUNNITTELU- JA MITOITUSPERIAATTEET

12.1 Suunnitteluperiaatteet

12.1.1 Emätilaperiaate

Emätilan määritelmä

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi tilojen rakennusoikeus määritetään noudattaen emätilaperiaatetta.

Evijärven rantayleiskaavan muutoksessa käytetään emätilan rajaamisajankohtana ajankohtaa 15.10.1969. Rantasuunnittelun emätila voi siten olla ennen 15.10.1969 rekisteröity ja edelleen voimassa oleva kiinteistö tai rantasuunnittelun emätila voi muodostua useista nykyisin voimassa olevista 15.10.1969 jälkeen emätilasta muodostuneista kiinteistöistä. Vanhassa 17.10.1991 vahvistetussa Evijärven rantayleiskaavassa emätila oli ajankohdan 1.7.1959 mukainen tila.

Emätilan rajaamisajankohdan muutosta (1.7.1959 > 15.10.1969) perustelee se, että rajaamisajankohta 1969 on yleisesti käytetty rajaamisajankohtana Etelä-Pohjanmaan kaa-voissa ja sitä on käytetty myös Evijärven rantayleiskaavaan Välijoella rajautuvassa Lappajärven rantaosayleiskaavassa. Emätilan rajaamisajankohtaa 15.10.1969 perustellaan yleisesti myös sillä, että silloin rakennuslakiin lisättiin rantakaavoitusta koskevat säädökset.

Emätilan rakennusoikeus

Kullekin emätilalle määritetään laskennallinen kokonaisrakennusoikeus rakennusyksiköinä perustuen muunnetun rantaviivan pituuteen ja ranta-alueen mitoitusarvoon.

Emätilan rantarakennusoikeus lasketaan siten, että emätilan muunnetun rantaviivan pituus (km) kerrotaan osa-alueen mitoitusluvulla (rakennusyksikköä / muunnettu ranta-km). Saatuu luku pyöristetään siten, että jos desimaaliosa on suurempi tai yhtä suuri kuin 0,5, pyöristäminen tapahtuu ylöspäin lähimpään kokonaislukuun. Vastaavasti jos desimaaliosa on pienempi kuin 0,5 pyöristäminen tehdään alaspäin lähimpään kokonaislukuun. Saatuu luku kertoo kantatilan omarantaisten rakennusyksikköjen enimmäislukumäärän. Eli jos pyöristämätön luku on 2,5, rakennuspaikkojen lukumääräksi tulee kolme. Mikäli taas rakennusoikeuslaskelman pyöristämätön luku on 2,4 rakennuspaikkojen lukumääräksi tulee kaksi.

Rakennusoikeuttaan käyttämättömän emätilan rakennusoikeus on kuitenkin yksi rakennusyksikkö rantarakennusoikeutta mitoittavilla ranta-alueilla, mikäli tila täyttää rakennusjärjestyksen asettamat rantarakennuspaikan vaatimukset, vaikka suunnitteluperusteen mukainen laskennallinen rakennusoikeus jäisi alle yhden rakennusyksikön.

Emätilan käyttämä rakennusoikeus

Emätilan hyödyntämäksi (käytetyksi) rakennusoikeudeksi katsotaan emätilan ranta-alueen nykyinen rakentamistilanne Evijärven rantaosayleiskaavan ranta-alueella. Käytetyksi rakennusoikeudeksi katsotaan emätilalle tai emätilasta muodostuneille tiloille rakennetut rakennuspaikat, voimassa olevat rakennus- ja poikkeusluvut sekä voimassa olevan rantaosayleiskaavan mukaiset vielä toteutumattomat rakennuspaikat.

Asema- ja ranta-asemakaavoihin perustuvaa rakennusoikeutta ei katsota koko emätilan hyödyntämäksi rakennusoikeudeksi.

Rantaetäisyyden ja rakennuspaikan käyttötarkoituksen vaikutus emätilan hyödyntämisen rakennusoikeuden laskentaan

Rantaosayleiskaavan muutosalueella sijaitseva loma- tai asuinrakennuspaikka tai maatilatalouskeskuksen alue lasketaan pääsääntöisesti yhtenä (1) rakennusyksikkönä.

Taustamaastossa sijaitseva rakennuspaikka voidaan jättää tapauskohtaisen harkinnan perusteella laskematta emätilan käyttämäksi rantarakennusoikeudeksi, jos rakennuspaikalla ei ole esim. rantaetäisyydestä, kiinteistö- tai maasto-olosuhteista johtuen toiminnallista yhteyttä vesistön rantaan eikä kaavalla tätä yhteyttä muodosteta esim. osoittamalla ranta-saunan rakennusoikeutta.

Jos kaava-alueella taustamaastossa sijaitsevaan olemassa olevaan loma- tai asuinrakennuspaikkaan tai maatilatalouskeskukseen liittyy rantasauna, niin saunan ja rakennuspaikan/maatilatalouskeskuksen muodostama kokonaisuus lasketaan yleiskaavassa yhtenä (1) rakennusyksikkönä.

Kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevan maatilatalouskeskuksen tai muun rakennuspaikan rantasauna lasketaan yleiskaavassa yhtenä (1) rakennusyksikkönä ja osoitetaan lomarakennuspaikkana, mikäli emätilalla on jäljellä olevaa rakennusoikeutta. Mikäli emätilan rakennusoikeus on ylitetty, niin sauna osoitetaan saunan rakennuspaikkana.

Emätilan jäljellä oleva rakennusoikeus

Emätilan jäljellä oleva rakennusoikeus saadaan vähentämällä emätilan käyttämä rakennusoikeus emätilan kokonaisrakennusoikeudesta.

Mikäli emätila on käyttänyt rantarakennusoikeutta enemmän kuin nyt laadittavan rantayleiskaavan mitoitusperusteilla emätilalle voitaisiin osoittaa, ei emätilalle osoiteta uusia rakennusyksiköitä.

Rakennusoikeuttaan käyttämättömän emätilan rakennusoikeus on kuitenkin yksi rakennusyksikkö rantarakennusoikeutta mitoittavilla ranta-alueilla, mikäli tila täyttää rakennusjärjestyksen asettamat rantarakennuspaikan vaatimukset, vaikka suunnitteluperusteen mukainen laskennallinen rakennusoikeus jäisi alle yhden rakennusyksikön.

Mikään emätila ei voi käyttää toisen emätilan rakennusoikeutta. Mikäli jonkin emätilan alueella on emätilan kokonaisrakennusoikeus ylitetty, niin naapurina olevan emätilan rakennusoikeus ei siitä vähene.

Kohtuullisuusharkinta

Mikäli emätilaperiaate tai muu suunnitteluperuste johtaa jossain tapauksessa emätilan tai siitä erotettujen tilojen osalta kohtuuttomaan lopputulokseen voidaan niistä poikkeamista harkita. Mahdollista kohtuullisuusharkintaa tulee käyttää tasapuolisesti koko kaava-aluetta koskien.

12.1.2 Muunnetun rantaviivan periaate

Rakennusoikeuden määrittämisessä on lähtökohtana emätilan ja nykyisen tilan rantaviivan pituus. Käytetyssä mitoitusstavassa rantaviivan pituutena käytetään ns. muunnettua rantaviivan pituutta.

Evijärven rantaosayleiskaavan muutoksen rantaviivan muuntamistavan lähtökohtana on 17.10.1991 vahvistetun Evijärven rantayleiskaavan muuntotapa:

- Alle 50 m leveät niemet ja kannakset sekä alle 20 m leveät lahdet ja salmet > ei huomioitu lainkaan
- Yli 150 m leveät niemet ja kannakset > huomioitu kokonaan
- 20/50 – 150 m leveät kapeikot > huomioitu 0-100% leveydestä riippuen

Evijärven rantaosayleiskaavan muutoksen rantaviivan muuntotapana käytetään vanhan rantayleiskaavan muuntotavan pohjalta täsmennettyä muuntotapaa.

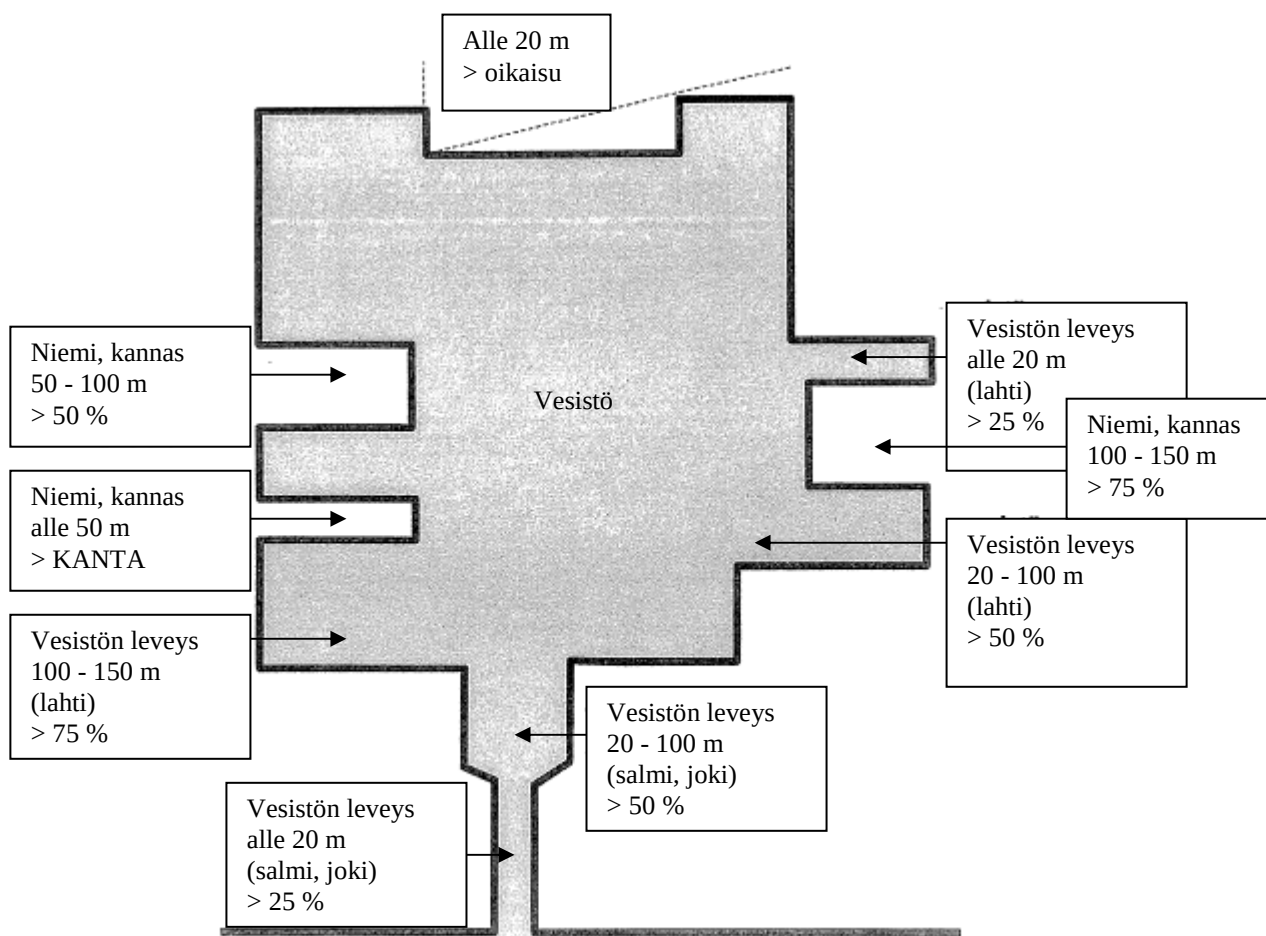
Rantaviivan mittaus tapahtuu maastotietokantakartalta pienet rantaviivan mutkat oikoen (oiottu enintään 20 m päähän rannasta).

Muunnettu rantaviiva saadaan edellisestä muuntamalla sitä seuraavasti:

- Kun niemen tai kannaksen leveys on alle 50 metriä, lasketaan rantaviivaan vain niemen tai kannaksen kanta.
- Kun niemen tai kannaksen leveys on 50-100 metriä, rantaviivan pituudesta luetaan mitoitusrantaviivaan 50 %.
- Kun niemen tai kannaksen leveys on 100-150 metriä, rantaviivan pituudesta luetaan mitoitusrantaviivaan 75 %.
- Alle 20 metriä leveän vesistön osalla (lahti, salmi tai joki) rantaviivan pituudesta luetaan mitoitusrantaviivaan 25 %.
- Kun vesistön leveys on 20-100 metriä, rantaviivan pituudesta luetaan mitoitusrantaviivaan 50 %.
- Kun vesistön leveys on 100-150 metriä, rantaviivan pituudesta luetaan mitoitusrantaviivaan 75 %.

Jos vesistössä oleva saari ei mitoita saareen osoitettavaa rakennusoikeutta ja jää kaavassa rakentamattomaksi, niin saari ei aiheuta vastarantaetäisyydestä johtuvaa rantaviivaan muuntoa. Vastarantaetäisyydestä (< 150 m) aiheutuvaa rantaviivan muuntoa ei tehdä, koska vastarannan rakentamisesta aiheutuvaa häiriövaikutusta ei voi muodostua.

Tapauskohtaisen harkinnan perusteella voidaan katsoa, ettei täysin rakennuskelvoton rannanosa esim. umpeenkasvanut pieni vesistön osa muodosta mitoitettavaa rantaviivaa.

Kuva 11. Rantaviivan muuntomalli.

12.1.3 Saman maanomistajan kiinteistöt ja rakennusoikeuden siirtäminen

Samalle maanomistajalle kuuluvia eri kiinteistöjä käsitellään mitoituksellisesti pääsääntöisesti emätilaperiaatteen määräämällä tavalla. Jokaisen kiinteistön rakennusoikeus määräytyy emätilaperiaatteen mukaan.

Samalle maanomistajalle kuuluvia kiinteistöjä voidaan tarkastella saman kaavan alueella yhtenä kokonaisuutena rakennuspaikkoja sijoitettaessa. Rakennusoikeutta voidaan siirtää tilalta toiselle, jos esim. luonto- ja maisema-arvojen huomioiminen, yhtenäisen rakentamisesta vapaan rannan järjestäminen tai muu kaavan tavoitteiden mukainen maankäyttötarkaisu sitä perustelee. Rakennusoikeuksien siirroissa tulee huomioida maanomistajien tasapuolisen kohtelun periaate.

12.1.4 Rakennusoikeuden siirto eri maanomistajan tilojen kesken

Kaavan rakennuspaikkojen suunnittelussa rakennusoikeuden siirto tilalta toiselle on mahdollista. Siirron edellytyksenä on, että ko. tilojen omistajat siitä kirjallisesti sopivat ja että siirto johtaa parempaan rakentamisen sijoittumiseen kaavoituksen tavoitteiden kannalta. Siirto ei saa myöskään vaarantaa luonto- tai muita erityisarvoja, vähentää merkittävästi yhtenäisten rakentamisesta vapaiden rantojen määrää eikä aiheuttaa haittaa siirtoalueen ja sen lähiympäristön naapurimaanomistajille tai asukkaille.

12.1.5 Olemassa olevat rakennusyksiköt

Olemassa olevilla rakennusyksiköillä tarkoitetaan rakennettuja loma- ja asuinrakennusyksiköitä, maatilojen talouskeskuksia tai erillisiä saunan rakennuspaikkoja sekä sellaisia rakentamattomia rakennuspaikkoja, joille on myönnetty rakennuslupa tai poikkeamislupa. Rakennusyksikkö voi muodostua myös taustamaaston rakennuspaikasta ja siihen kuuluvasta erillisestä rantasaunasta. Myös voimassa olevan rantayleiskaavan vielä toteutumattomat rakennuspaikat rinnastetaan olemassa oleviin rakennuspaikkoihin.

Rantayleiskaavan muutoksessa huomioidaan olemassa olevat rakennuspaikat mukaan lukien vanhan kaavan mukaiset vielä toteutumattomat rakennuspaikat, eli vaikka vanha rakennuspaikka olisi esim. jollain tavoin kaavan pääperiaatteiden vastainen, rakennuspaikka merkitään kaavaan. Vanhan rakennuspaikan rakennusoikeus määräytyy olemassa olevien rakennusten lukumäärän ja rakennusten kerrosalan mukaisesti, mikäli yleiskaavalla määriteltä rakennuspaikkakohtainen rakennusoikeus on vallitsevaa tilannetta pienempi.

12.1.6 Asema- ja ranta-asemakaavojen alueet

Vahvistettujen tai hyväksytyjen asema- ja ranta-asemakaavojen alueilla noudatetaan asemakaavan / ranta-asemakaavan mitoitusta ja maankäyttötarkaisua.

Voimassa olevien asema / ranta-asemakaavojen maankäyttötarkaisu esitetään rantaosayleiskaavassa informatiivisesti käyttäen yleiskaavan merkintätekniikkaa.

13. MITOITUSMENETELMÄ JA MITOITUSVYÖHYKKEET

13.1 Mitoituksen yleiset lähtökohdat

Rantayleiskaavalla määritetään rantarakennusyksiköiden määrä ja sijoittuminen rantavyöhykkeellä. Rantarakennusoikeus määritetään ja osoitetaan kiinteistökohtaisesti. Mitoituksessa tarkastellaan lähtökohtaisesti noin 150 m:n syvyyistä rantavyöhykettä. Tarkasteltavan rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat alueen kasvillisuus, maisema, maaston muodot ja muut luonnonolosuhteet. Rantavyöhykkeen / ranta-alueen suunnittelutarpeen laajuuteen vaikuttaa myös se, tukeutuuko ns. takamaaston alueiden rakentaminen toiminnallisesti kiinteästi vesistön rantaan.

Rantayleiskaavan mitoitusarvojen määrittämisessä tulee huomioida maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:n mukaiset ranta-alueiden suunnittelua koskevat erityiset sisältövaatimukset, joiden mukaan laadittaessa yleiskaavaa pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi, on sen lisäksi mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, katsottava, että

- 1) Suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön
- 2) Luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon
- 3) ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta

Mitoitusarvoihin vaikuttavia yleisiä tekijöitä ovat mm.

- Vesistön ominaisuudet; vesistön koko, syvyys, veden vaihtuvuus, veden laatu, yhteydet laajempiin vesistöalueisiin, soveltuvuus virkistyskäyttöön
- Rantojen ominaisuudet; rannan ja maaperän laatu, rannan muodot, rakennettavuus, soveltuvuus virkistyskäyttöön
- Yhdyskuntatekniset ja -taloudelliset tekijät; ranta-alueen yleinen saavutettavuus, olevat liikenne-, vesihuolto-, sähköverkostot, yhdyskuntarakenteelliset erityisalueet (esim. kirkonkylän / kylien läheiset ranta-alueet)
- Riittävien yhtenäisten rakentamisesta vapaiden rantojen turvaaminen / yleisten virkistyskäyttötarpeiden turvaaminen
- Luonnonympäristön ja -maiseman erityisarvot (suojelualueet, natura 2000- verkosto, muut arvokkaat luontokohteet)
- Rakennetun kulttuuriympäristön erityisarvot
- Valtakunnalliset ja maakunnalliset virkistystarpeet

13.2 Mitoitusvyöhykkeet

Ei rakennusoikeutta.

- Suojelualueilla sijaitsevat ranta-alueet, joiden osalta rantarakennusoikeuskysymykset on ratkaistu suojelun toteutuksen yhteydessä (Valmosannevan luonnonsuojelu- ja Natura-alue)
- Alle 0,5 ha:n saaret

Asema- ja ranta-asemakaavojen alueet (Ak, rak)

- Vahvistettujen ja hyväksyttyjen asemakaavojen (ak) ja ranta-asemakaavojen (rak) alueilla noudatetaan voimassa olevien kaavojen mitoitusarvoa.

7 (rakennusyksikköä / muunnettu rantaviiva-km)

- Pääosa mannerrannoista ja Inansaari
Inansaari on rinnastettu mitoituksellisesti hyvien tieyhteyksien ja rantojen ominaisuuksien perustella mannerrantoihin ja vanhan voimassa olevan kaavan mitoitusarvo 5 on nostettu kaavamutoksessa 7 rakennusyksikköön / muunnettu ranta-km. Evijärven kaikki mannerrannat on luokiteltu mitoituksellisesti samanarvoisiksi, koska rakentamiseen sopimatonta rantaa on korkeintaan 10 % kaikista rannoista. Myös matalat ja kaislikkoiset rannat voidaan kunnostaa hyviksi virkistysrannoiksi. Maanpinnan ja kasvillisuuden kulutuskestävyys ei rajoita tavanomaisten loma- tai asuinrakennuspaikkojen sijoittamista, koska valtaosa rannoista on puolukka- ja mustikkatyyppin metsää tai korpea. Erot rannan laadussa ovat pieniä, mantereiden rannoilla ei ole selvästi erityyppisiä suuralueita eikä hienojakoisen mitoituksen käyttäminen ole perusteltua.

5 (rakennusyksikköä / muunnettu rantaviiva-km)

- Kettusaaren asemakaavoittamaton ranta-alue, Hautasaari ja Lammassaari
Vanhassa rantaosayleiskaavassa Kettusaaren mitoitusarvona on käytetty 5 rakennusyksikköä / muunnettu ranta-km. Hautasaari ja Lammassaari on puolestaan mitoitettu vanhassa kaavassa pinta-alaperusteisesti (1 rakennusyksikkö / 2 ha).

Hautasaaren ja Lammassaaren mitoitusarvo on muutettu rantaosayleiskaavan muutoksessa pinta-alaperusteisesta mitoitusarvosta / muunnetun rantaviivaan pituuteen perustavaksi. Saarien mitoitusarvo on määritetty siten, että mitoitusvahvuus on sama kuin van-

hassa pinta-alaperusteisessa mitoitustavassa. Mitoitustapa on muutettu mitoituslaskelman havainnollistamisen ja ymmärrettävyyden parantamiseksi.

1 rakennusyksikkö / 2 ha (pinta-alaperuste)

- 0,5 ha–20 ha saaret

Saarien rakennusoikeus määritetään alle 0,5–20 ha:n saarissa pinta-alaan perustuen seuraavasti:

Saari	Rakennusoikeus
- 0,5–2 ha	Ei osoiteta lisärakentamista. Laskennallinen mitoitus on 1 rakennusyksikkö / 2 ha, joka osoitetaan kaavassa, jos rakennusoikeus voidaan siirtää maanomistajan muualla kaava-alueella omistamalle ranta-alueelle.
- 2–20 ha	Rakennusoikeutta 1 rakennusyksikkö / 2 ha

- Jos alle 2 ha:n saari on kuitenkin emätilan ja maanomistajan ainoa ranta-alue eikä emätilan alueella ole käytetty rantarakennusoikeutta, niin alle 2 ha:n suuruiseen rakennuskeelpoiseen saareen voidaan harkita yhden rakennuspaikan osoittamista kohtuullisuusharkinnan perusteella.

Takamaastoon sijoitetut rakennuspaikat

Siirrettäessä yleiskaavan mukainen rantarakennusoikeus takamaastoon voidaan yleiskaavan mitoituksen mukaista rakennuspaikkojen määrää korottaa enintään seuraavasti:

Rakentamisalueen rantaetäisyys vähintään

100 m rannasta	+ 50 %
150 m rannasta	+ 100 %

Rakennusoikeuden siirto takamaastoon ja rakennusoikeuden korotus edellyttää, että tilalle muodostuu yleiskaavan mitoitusterusteen mukaan vähintään yksi omarantainen rakennusyksikkö.

14. OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

Evijärven rantayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen sekä Kirkonseudun osayleiskaavan muutos on laadittu Evijärven kunnan hyväksymien suunnittelu- ja mitoitusterusteiden mukaisesti oikeusvaikutteisena siten, että kunta voi myöntää rakennusluvat osayleiskaavan mukaisille rakennuspaikoille loma-asuntojen alueille (RA, RA-1, RA-2), matkailupalvelujen alueille (RM), erillispientalovaltaisille alueille (AO). Lisäksi rakennuslupa voidaan myöntää yleiskaavan mukaisesti asuinrakennusten ja saunojen rakentamiseen maatilojen talouskeskusten alueilla (AM) sekä rakentamiseen saunojen rakennusaloille/rakennuspaikoille (sa). Muun ranta-alueella tapahtuvan rakentamisen osalta osayleiskaava ohjaa rakennuslupamenettelyä ja yksityiskohtaisempaa kaavoitusta.

Rantaosayleiskaavan muutos päivittää vanhan rantaosayleiskaavan teknisesti huomioiden mm. nykyinen kiinteistö- ja rakentamistilanne sekä myönnetty poikkeamiset. Lisäksi kaavamutoksella on korjattu vanhassa kaavassa esille tulleita virheitä.

Kaavamutoksella tuetaan lomarakennuspaikkojen rakentamista lisäämällä lomarakennuspaikkojen määrää Evijärven ranta-alueilla. Lisäksi kumotaan rantayleiskaava sellaiselta alueelta, jolla ei MRL:n mukaista ranta-alueen suunnittelutarvetta.

Rantaosayleiskaavan muutoksella on turvattu voimassa olevan rantaosayleiskaavan vielä toteutumaton rakennusoikeus.

Kaavamutoksella on nostettu loma- ja asuinrakennuspaikkojen rakennuspaikkakohtainen rakennusoikeuden enimmäismäärä asuinrakennuspaikkojen osalta 400 k-m²:iin / rakennuspaikka ja lomarakennuspaikkojen osalta 180 k-m²:iin / rakennuspaikka.

Yleiskaavatyössä on huomioitu ranta-alueiden rakentamismahdollisuudet noudattaen yhtenäisiä suunnittelu- ja mitoitusperusteita sekä huomioitu ympäristön ominaispiirteet ja erityisarvot perustuen kaavoitusta varten laadittuihin selvityksiin. Yhdenmukaisten suunnitteluperiaatteiden noudattamisella on turvattu maanomistajien tasapuolinen kohtelu olosuhteiltaan samankaltaisilla alueilla. Yleiskaavassa on huomioitu myös mm. maaseutuelinkeinojen ja matkailupalvelujen tarpeet sekä riittävien virkistyskäyttömahdollisuuksien ja yhtenäisten rakentamisesta vapaiden rantojen säilyminen alueella.

Rantayleiskaavan muutoksen yhteydessä kumotaan vanha Evijärven rantayleiskaava muutosalueutta lukuun ottamatta kaikilta muilta osin.

14.1 Rantaosayleiskaavan rakentamisalueet

Rantaosayleiskaavan muutoksella on osoitettu yhteensä 440 vanhaa lomarakennuspaikkaa (RA), 73 vanhaa erillispientalon (AO) rakennuspaikkaa ja 13 maatilatalouskeskusten aluetta (AM). Lisäksi asemakaava-alueella on rantaosayleiskaavan muutoksella todettu neljä rakentunutta asuinrakennuspaikkaa (AO) sekä 15 rakentumatonta asuinrakennuspaikkaa (AO) sekä RM-alue. Asemakaavojen alueella on lisäksi todettu 32 asemakaavan mukaista rakentunutta lomarakennuspaikkaa (RA) ja 34 toteutumaton asemakaavojen mukaista lomarakennuspaikkaa (RA). Lisäksi ranta-asemakaava-alueilla on todettu 12 ranta-asemakaavojen mukaista rakentunutta lomarakennuspaikkaa (RA) ja 11 rakentumatonta lomarakennuspaikkaa (RA) sekä RM-alue.

Rantaosayleiskaavan muutoksella on osoitettu yhteensä 191 uutta rakennuspaikkaa joista 190 on lomarakennuspaikkoja (RA) ja yksi uusi vakituisen asumisen rakennuspaikka (AO). Uusista lomarakennuspaikoista 115 perustuu vanhaan rantaosayleiskaavaan ja 75 kaavamuutokseen. Yksi uusi vakituisen asumisen rakennuspaikka perustuu myös kaavamuutokseen.

Kaavamuutokseen perustuvat uudet rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan yhtenäisesti vanhaan kaavan perustuvien rakennuspaikkojen viereen tai yhtenäisinä useamman rakennuspaikan uusina rakentamisalueina, mikäli se on ollut kiinteistö- ja maanomistusolot, maasto-olosuhteet ja rantojen erityisarvot huomioiden mahdollista.

Voimassa olevan kaavan mukaiset vielä toteutumattomat lomarakennuspaikat on osoitettu pääosin voimassa olevan kaavan mukaisina. Rakennuspaikkojen sijaintia on voitu muuttaa maanomistajapalautteen perusteella, mikäli se on ollut kaavan tavoitteiden sekä suunnittelu- ja mitoitusperusteen mukaan perusteltua.

Evijärven itärannalla sijaitseva alue on osoitettu vanhan kaavan mukaisesti matkailupalvelujen alueena (RM). Matkailupalvelujen alueille on osoitettu kaavamuutoksella rakennusoikeutta ranta-alueiden mitoitusperusteen mukaisesti siten, että yhtä laskennallista rantarakennusyksikköä kohden on osoitettu RM-alueelle rakennusoikeutta 180 k-m², eli yhteensä kolmen lomarakennuspaikan rakennusoikeus (540 k-m²). Evijärven Helluntaiseurakunta Salemin leirikeskus Kokkolahdessa on osoitettu merkinnällä YK (kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten alue) ja Inan nuorisoseurantalo merkinnällä PY (julkisten palvelujen ja hallinnon alue). PY-alueelle voi sijoittua myös yksityisen palvelun tiloja. Venevalkama-alueet on osoitettu merkinnällä LV-1 (kunnan käyttöön tarkoitettu venevalkama) tai LV-2 (yksityiseen käyttöön tarkoitetut venevalkamat) voimassa olevan kaavan mukaisesti. Uimaranta-alueet on merkitty merkinnällä VV.

14.2 Rantaosayleiskaavan rakentamisesta vapaat alueet

Pääosa rantaosayleiskaavan muutoksen ranta-alueista säilyy nykytilanteen mukaisesti rakentamisesta vapaina alueina. Rakentamisesta vapaat rannanosat on osoitettu pääosin nykyisen maankäytön mukaisesti maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M). Pääosin vanhaan kaavaan perustuen pieniä saaria on osoitettu myös retkeily- ja ulkoilualueina (VR). Perustetut luonnonsuojelualueet on osoitettu luonnonsuojelualueina (SL).

Rantaosayleiskaavalla on siirretty / osoitettu rakentamisesta vapaiksi jäävien ranta-alueiden rakennusoikeus kaavan rakentamisalueille (AM, AO, RA, RA-1, RA-2, RM, sa). Kaavalla määrätään MRL 43 2. mom perusteella, että M-, ja VR -alueilla on asuin- ja lomarakentaminen kielletty.

14.3 Luonnonympäristön arvot ja erityispiirteet

Ranta-alueiden ja järven luonto- ja maisema-arvojen huomioiminen ja turvaaminen on ollut yksi yleiskaavasuunnittelun tavoitteista. Luonto- ja maisema-arvot on selvitetty perusselvitysvaiheessa sekä kaavaa varten laaditussa luontoselvityksessä että maisemaselvityksessä.

Rantaosayleiskaavan muutoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueina (SL) jo perustetut luonnonsuojelualueet:

Väljoen edustan lahdelma (Jokisuunlahti)

- Jokelan vesialue (YSA230701), yksityiset suojelualueet
- Evijärvi (YSA230645), yksityiset suojelualueet
- Jokisuunlahti 1 (YSA205851) yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 2 (YSA203983), yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 3 (YSA204078), yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 5 (YSA204588), yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 6 (YSA205132), yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 8 (YSA205440), yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 9 (YSA205447), yksityiset suojelualueet
- Valmosanneva 10 (YSA205502), yksityiset suojelualueet

Suojellut joet:

- Ähtävänjoen alaosa Evijärven alapuolelle asti (MUU100031)

Natura-2000- verkostoon kuuluvat alueet Jokisuunlahti ja Valmosanneva (FI1000016) sekä Ähtävänjoki (FI0800110) on osoitettu omalla viivamerkinnällään (nat).

Evijärvi on linnustoltaan maakunnallisesti tai jopa valtakunnallisesti merkittävä vesialue. Selvityksessä esitetyistä linnustollisesti arvokkaista kohteista tärkeimmät rannanosat tai alueet on merkitty kaavakartalle erillisellä katkoviivoituksella:

- Jokisuulahti, itäranta
- Elviikinlahti
- Saunalahti
- Viikinlahti
- Inanlahti
- Kaivosselkä, Rusiskanneva
- Kuivaniemi
- Puotilahti
- Lipsuntin alue
- Kettusaari, Kampinniemi
- Iso-Ränskärin alue
- Teerineva
- Häntäsaari
- Matoniemi

EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajien elinympäristöt on osoitettu kaavamuutoksessa viivamerkinnällä (luo-1). Näitä ovat kolme liito-oravan asuttamaa metsikköä, jotka sijaitsevat Puotilahdessa, Kaarenhaarassa ja Inankylässä. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat (luo-1) ovat luonnonsuojelulain (49§) nojalla suojeltuja.

Paikallisesti arvokkaat rantametsät ja suoalueet on merkitty kaavakartoille pistekatkoviivalla ja luo-merkinnällä. Paikallisesti arvokkaita luontokohteet sijaitsevat

- Lipsunniemessä,
- Kettusaarella,
- Iso-Ränskäriellä,
- Rumpunniemessä,

- Lakanniemennevalle-Vilvistinnevalle-Rääshaannevalle,
- Halkonevalle sekä
- Hesveanselän pohjoisrannan nevalle.

Kaavan uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa on pyritty huomioimaan selvitysten mukaiset luonnonolosuhteiltaan tai maisemaltaan arvokkaat rannanosat. Kokonaisuutena uudet rakennuspaikat on pystytty sijoittamaan varsin hyvin luontoselvityksessä arvokkaiksi luokiteltujen rannanosien ulkopuolelle. Jos uutta rakentamista on kaavan muut tavoitteet huomioiden jouduttu osoittamaan arvokkaille rannanosille, niin pääosa luontoarvokohteesta säilyy kuitenkin edelleen rakentamisesta vapaana. Muutamissa yksittäistapauksissa lähinnä voimassa olevan kaavan mukaisia vielä toteutumattomia rakennuspaikkoja sijoittuu luontoselvityksen mukaisille luonnonympäristöltään arvokkaille rannanosille tai niiden välitörmään läheisyyteen. Näitä rakennuspaikkoja ei ole kuitenkaan tällä kaavamuutoksella siirretty, vaan voimassa olevan kaavan mukaiset rakentamattomat lomarakennuspaikat on osoitettu voimassa olevan kaavan mukaisina, mikäli maanomistaja ei ole toivonut rakennuspaikkojen sijoittamista toisaalle.

Natura-alueen läheisyyteen Jokisuunlahdelle on osoitettu kahdeksan uutta kaavamuutoksen mukaista lomarakennuspaikkaa. Kaavan mukaisen maankäytön toteutuminen ei merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien ranta- ja vesialueiden niitä arvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000- verkostoon. Luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentin mukaista vaikutusten arviointi ei siten ole katsottu olevan tarpeen laatia.

14.4 Kulttuuriympäristön arvot ja erityispiirteet

Myös alueen kulttuuriympäristöön liittyvien arvojen huomioiminen ja turvaaminen on osa yleiskaavasunnittelun tavoitteistoa. Alueen kulttuuriympäristön arvoista on ollut käytettävissä maakunnallista selvitysaineistoa sekä kaavamuutosta varten laadittu maisemaselvitys, joka ottaa huomioon myös kulttuurimaiseman arvot. Arkeologian osalta on tukeuduttu olemassa olevaan inventointiaineistoon sekä Museoviraston kiinteiden muinaisjäännösten rekisteriin.

Kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet

Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009) tai valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Alueella ei ole myöskään maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöalueita.

Suunnittelualueella sijaitsee kolme Keski-Suomen maakuntakaavan mukaista maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisema-alueita, jotka on osoitettu kaavamuutoksessa kaavakartalle viiva-merkinnällä:

- Inankylän kulttuurimaisema ja esihistorialliset alueet
- Evijärven pohjoispuolen kulttuurimaisema-alueet (Timosen ja Kerttuankylä, Vanha Pietarsaaren tie)
- Ala-Kniivilän kulttuurimaisema-alue

Kiinteät muinaisjäännökset

Kaavan arkeologisissa inventoinneissa esille tuodut kiinteät muinaisjäännökset on osoitettu kaavamuutoksessa SM-viivamerkinnällä ja historialliset kyläntontit SM-1- viivamerkinnällä. Kiinteitä muinaisjäännöksiä on kaavamuutosalueelle osoitettu kaksikymmentä ja historiallisen ajan muinaisjäännöksiä yhdeksän. Uusia kaavamuutoksen mukaisia rakentamisalueita ei ole osoitettu tiedossa olevien muinaisjäännösten alueelle.

14.5 Rantaosayleiskaavan mitoitus

Rantayleiskaavan muutoksessa on rantarakennusoikeus määritetty emätila- ja tilakohtaisesti ja rakennusoikeudet on osoitettu kaavassa siten, että kaavan eri rakentamisalueiden mitoittava vaikutus voidaan yksilöidä.

Tilakohtainen rantarakennusoikeus on määräytynyt muunnetun rantaviivan pituuden sekä osa-alueen mitoitusravon mukaan ja rakennusoikeus jakautunut emätilaperiaatteen mukaan. Emätilan rajaamisajankohtana on käytetty ajankohtaa 15.10.1969. Emätilaperiaate turvaa hyväksytyn mitoitusravon mukaisen kohtuullisen rakentamisen määrän myös rakentamattomille emätiloille, vaikka naapuriemätilan alueelle olisi rakennettu hyväksyttyä mitoitusta tehokkaammin.

Emätilaselvitys/mitoitustaulukko on selostuksen erillisenä liitteenä.

Ranta-alueiden rakentamisen kokonaismitoitukseen eniten vaikuttava tekijä on loma- ja asuinrakennuspaikkojen määrä. Yleiskaavan kokonaismitoitusta määritettäessä on huomioitava suunnittelualueen nykyiset toteutuneet rakennuspaikat, vanhaan rantaosayleiskaavaan perustuvat vielä toteutumattomat rakennuspaikat sekä ja tällä rantaosayleiskaavan muutoksella osoitetut uudet rakennuspaikat.

Koko suunnittelualueen toteutuneen rakentamistilanteen mukainen keskimääräinen mitoitust on kaavamuutoksen laatimisajankohtana 4,1 rakennusyksikköä / todellinen rantaviiva-km. Suunnittelualueen vanhan rantaosayleiskaavan rakennuspaikkojen kokonaismäärän mukainen keskimääräinen mitoitust on 5,1 rakennusyksikköä / todellinen rantaviiva-km. Rantaosayleiskaavan muutoksen toteutuessa alueen rakennuspaikkojen kokonaismäärän mukaiseksi keskimääräiseksi mitoitukseksi tulee 5,7 rakennusyksikköä / todellinen rantaviiva-km.

Suunnittelualueen toteutuneiden rakennusyksiköiden lukumäärä (ilman asema- ja ranta-
asemakaava-alueita):

Tod. rv (km)	lomarakennus- paikat yht.	vakituisen asumisen rakennuspaikat yht.	maatilojen talous- keskukset yht.	RM yht.	YHT.
127,0	440	73	13	0	526

Suunnittelualueen rakennusyksiköiden kokonaismäärä, kun siihen on huomioitu toteutuneiden rakennuspaikkojen lisäksi voimassa olevan rantaosayleiskaavan vielä toteutumattomat rakennuspaikat:

Tod. rv (km)	lomarakennus- paikat yht.	vakituisen asumisen rakennuspaikat yht.	maatilojen talous- keskukset yht.	RM yht.	YHT.
127,0	555	73	13	3	644

Suunnittelualueen rakennusyksiköiden kokonaismäärä huomioiden myös kaavamuutokseen perustuvat uudet rakennusyksiköt:

Tod. rv (km)	lomarakennus- paikat yht.	vakituisen asumisen rakennuspaikat yht.	maatilojen talous- keskukset yht.	RM yht.	YHT.
127,0	630	74	13	3	720

Kaavamuutoksella on todettu yhteensä 144 saariin sijoittuvaa rakennuspaikkaa (RA; RA-1). Kaavamuutoksella muutettiin 32 pienissä saarissa sijaitsevaa rs- rakennuspaikkaa loma-asuntojen rakennuspaikoiksi RA-1. Suurimpien mitoitettavien saarien rs-paikat muutettiin loma-asuntojen rakennuspaikoiksi RA. Lisäksi kaavamuutoksella on osoitettu saariin 27 vanhan kaavan mukaista vielä toteutumattomaa lomarakennuspaikkaa (RA).

Vilvstin alue on osoitettu kaavamuutoksella merkinnällä RA-2: Alueelle voidaan osoittaa 11 omarantaista rakennuspaikkaa muita rakennuspaikkoja pienemmällä rakennusoikeudella.

Ranta-asemakaavojen ja asemakaavojen alueella on lisäksi yhteensä 48 rakentunutta asuin- tai lomarakennuspaikkaa sekä 60 rakentumattomaa asuin- tai lomarakennuspaikkaa sekä RM-alueita. Kun asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen rakennuspaikat otetaan mukaan laskelmiin, on suunnittelualueen toteutuneen rakentamistilanteen mukainen keskimääräinen mitoitust kaavamuutoksen laatimisajankohtana 4,3 rakennusyksikköä / todellinen

nen rantaviiva-km. Suunnittelualueen vanhan rantaosayleiskaavan rakennuspaikkojen kokonaismäärän mukainen keskimääräinen mitoitus on 5,6 rakennusyksikköä / todellinen rantaviiva-km. Rantaosayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen toteutuessa alueen rakennuspaikkojen kokonaismäärän mukaiseksi keskimääräiseksi mitoituksi tulee 6,1 rakennusyksikköä / todellinen rantaviiva-km.

15. OIKEUSVAIKUTUKSET JA TOTEUTTAMINEN

Evijärven rantayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen sekä Kirkonseudun osayleiskaavan muutos on laadittu oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jonka Evijärven kunnanvaltuusto hyväksyy.

Oikeusvaikutteisesta osayleiskaavasta seuraa mm. seuraavia oikeusvaikutuksia:

1. Yleiskaavan käyttö rakennusluvan perusteena (MRL 72§)

- Kunta voi myöntää rakennusluvat rantaosayleiskaavan mukaisille rakennuspaikoille loma-asuntojen alueille (RA, RA-1, RA-2), loma- ja matkailupalvelujen alueelle (RM), erillispientalovaltaisille alueille (AO), maatilojen talouskeskusten alueille (AM) asuinrakennusten ja saunojen rakentamiseen sekä saunojen rakennusaloille (sa).

2. MRL 43 § 2. mom:n perusteella yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (*rakentamisrajoitus*)

- Rantayleiskaavassa määrätään MRL:n 43 §:n 2 mom:n perusteella, että rantayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden (M) ja retkeily- ja ulkoilualueiden (VR) ranta-alueilla on asuin- ja lomarakentaminen kielletty.

3. Yleiskaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa ranta-asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. (MRL 42 §)

4. Rakennusjärjestyksen määräykset ovat oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella toissijaisia eli kaava määräyksineen syrjäyttää sen kanssa ristiriidassa olevat rakennusjärjestyksen määräykset.

5. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. (MRL 42 §)

6. Yleiskaava ei ole ranta-asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin kohdassa 3. esitetyn asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. (MRL 42 §)

16. KAAVAPROSESSI

16.1 Vireilletulo- ja valmisteluvaihe

Ajankohta	Suunnitteluvaihe
16.5.2012	Työneuvottelu kunnassa
11.6.2012	MRL 66 § mukainen kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu Etelä-Pohjanmaan ELY- keskuksessa Seinäjoella. Neuvotteluun osallistuivat kunnan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Evijärven kunnan ja kaavan laatijan edustajat.
2012	Luontoselvityksen laatiminen
16.11.2012	Kuulutus rantaosayleiskaavan muutoksen vireille tulosta
19.11- 20.12.2012	- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä - Kysely alueen maanomistajille vanhan kaavan muutostarpeista ym.
27.11.2012	Yleisötilaisuus Evijärven kunnantalolla
25.4.2013	Työneuvottelu kunnassa
30.5.2013	Ohjausryhmän kokous
17.6.2013	Työneuvottelu kunnassa
17.6.2013	Viranomaisten työneuvottelu Evijärven kunnantalolla. Neuvotteluun osallistuivat Etelä-Pohjanmaan ELY- keskuksen, Evijärven kunnan ja kaavan laatijan edustajat.
9.10.2013	Ohjausryhmän kokous
2013	Maisemaselvityksen ja arkeologisen inventoinnin laatiminen
26.5.2014	Viranomaisten työneuvottelu Evijärven kunnantalolla. Neuvotteluun osallistuivat Etelä-Pohjanmaan ELY- keskuksen, Evijärven kunnan ja kaavan laatijan edustajat.
29.9.2014	Kunnanhallitus hyväksyi (§138) rantaosayleiskaavan muutoksen suunnittelu- ja mitoitusperusteet
11.11.2014	Kunnanvaltuusto hyväksyi rantaosayleiskaavan muutoksen suunnittelu- ja mitoitusperusteet
2014-2016	Emätilaselvityksen ja tilakohtaisten mitoituslaskelmien laatiminen
10.3.2016	Ohjausryhmän kokous
29.3.2016	Ohjausryhmän kokous ja kunnanhallituksen infotilaisuus
1.6.2016	Ohjausryhmän kokous
9.6.2016	Viranomaisten työneuvottelu. Neuvotteluun osallistuivat Etelä-Pohjanmaan ELY- keskuksen, Etelä-Pohjanmaan liiton, Evijärven kunnan ja kaavan laatijan edustajat.
13.6.2016	Kaavaluonnoksen käsittely Kunnanhallituksessa

Hämeenlinnassa

13.6.2016

YMPÄRISTÖNSUUNNITTELU OY
PIRKANMAA

Arto Remes
maanmittausinsinööri (AMK)

Piia Tuokko
ympäristösuunnittelija (YAMK)

Sanna Anttila
insinööri